

Pirmdiena, 2017. gada 6. marts

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMĒ

Psiholoģes Diānas Zandes padomi. 10. lpp.

Kabiles pašarnieki laiku laikos. 5. lpp.

Folkloristi rāda, ko māc, un tiek pie vērtējuma.

6.-7. lpp.

Kuldīgas slimnīcas vadītāja Ivāra Egliša vēstule.

2. lpp.

Ikgadējā sērga uz ceļiem

Kurzemnieks vai ik dienu saņem zvanus par dramatisko situāciju grants ceļos, turklāt šķīdonis ietekmē ne tikai tos, kuri netiek uz darbu vai skolu, bet arī citas dzīves sfēras.

Par apgrūtinātu braukšanu var informēt Satiksmes informācijas centru pa bezmaksas diennakts tālr. 80005555, e-pastā: sic@lvceli.lv vai LVC Twitter un Facebook kontos.

Tā ceļš Adze-Gudenieki-Ēdole izskatās aptuveni 13. kilometrā netālu no Zvirgzdu ezera. Uz šī ceļa šogad iecerēts grants kārtu atjaunot 5 km garumā: 10,2.-15,6. km jeb no Miltiņu krustojuma līdz Stūrīšiem.

„Ir sajūta, ka šogad ziemas nav bijis, bet gan bijis karš!” secinājis *Zemnieku saeimas* valdes priekšsēža vietnieks Juris Cīrulis. „Pavasaris ir labākais laiks, kad novērtēt ceļu stāvokli, un laukos daudzās vietās tie iznīcināti. Šobrīd katastrofālie posmi jau nākamgad būs neceļi.” Kā skaidro *Latvijas Valsts ceļi* (LVC), pa-

vasara šķīdonī, grunts pamatnei atkūstot un pārmitrinoties, ceļa seguma nestspēja būtiski samazinās, it īpaši uz grantētiem ceļiem. No visa valsts ceļu tīkla – 20 081 km – lielākā daļa jeb 11 075 km ir grantēti, tāpēc apgrūtināta braukšana lielākajā daļā valsts. Pašlaik gandrīz visur ieviesti transporta

masas ierobežojumi tiem, kas smagāki par 10 tonnām. To kontrolē Valsts policija. Bez ierobežojuma atļauts braukt tikai operatīvajam transportam, kā arī CSDD reģistrētajiem transportlīdzekļiem, kuri pārvadā svaigpienu ar ceļa īpašnieku saskaņotā maršrutā.

Jura Lipšņa teksts un foto

Bezmaksas juridiskās konsultācijas

No 13. līdz 17. martam Advokatūras dienās iedzīvotājiem tiks sniegtas bezmaksas juridiskās konsultācijas. Mājaslapā www.advokatura.lv norādīti padomdevēji, kuriem var pieteikties. Kuldīgā par ģimenes, mantošanas un īpašuma tiesībām konsultēs Maija Andersone 13., 14. un 16. martā (iepriekš jāpiesakās pa tālr. 29406781 vai e-pastā: majjaadvokate@inbox.lv). Par civiltiesībām un krimināltiesībām 14. martā padomus dos Vineta Ķīne (tālr. 29149444, vinetakine@inbox.lv). Par civiltiesībām, ģimenes, darba, mantojuma un administratīvajām tiesībām 14. martā konsultēs Gunta Laizāne (tālr. 29258198, laizaneg@inbox.lv).

Kas padarīts

Kuldīgas pensionāru apvienības *Rumbiņa* valde 9. martā 11.00 biedrības zālē, Liepājas ielā 14, rīko gada atskaites sapulci. Aicināti visi biedri.

ĪSZINĀS

Agneses Lipingas glezns Valmierā

Piektdien Valmieras muzejā atklāta Agneses Lipingas (Agnes Liping) gleznu izstāde *Saules nakts*. Glezniecību viņa studējusi Igaunijā, Latvijā, Portugālē. Pēc maģistra grāda iegūšanas izvēlējies dzīvot Latvijā, Kuldīgā iekārtojusi darbnīcu, kurā top gleznas viņas īpašajā rokkrakstā. A.Lipinga strādā Kuldīgas novada muzejā.

Ja interesē porcelāns

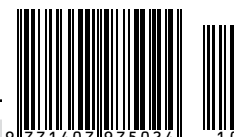
Rīt, 7. martā, 16.00 Kuldīgas vecajā rātsnamā – lekcija par porcelānu. Par grafisko dizainu porcelāna ražošanā Latvijā 20. gs. otrajā pusē stāstīs mākslas vēsturniece, Rīgas Porcelāna muzeja galvenā krājuma glabātāja Iliana Veinberga.

Piedalies aptaujā

Konkurences padome (KP) aicina mazumtirgotājus, ražotājus un piegādātājus līdz 10. martam piedalīties aptaujā, atbildot uz jautājumiem, vai un kā uzņēmumam mainījies sadarbība ar mazumtirgotājiem un ražotājiem/ piegādātājiem, lai izvērtētu Nodrošinātības likuma ieviešanu pērn. Tāpat KP aicina aptaujā sniegt ieteikumus likuma vai tā uzraudzības pilnveidei. Aptauja mazumtirgotājiem – www.kp.gov.lv.

Trešdien, 8. martā:

- Graudaugi latviešu ēdienkartē.
- Sportists Māris Urtāns.
- Kā izvēlēties darbiniekus.
- 8. marts: svinam vai nesvinam?

REDZĒJUMS

Vai nespeciālista padomus – miskastē?

Juris Lipsnis,
tāl. 22470000,
pasts.kurzemnieks
@mail.lv

Domāju: vai ikkatrā no mums sēž maziņš kurpnieks, drēbnieks, celtnieks vai žurnālists, kurš dažkārt ne slīktāk par speciālistiem zina, kā viņu pakalpojums uzlabojams. Līdzīgi ir ar pēdējā laika vissāpīgāko tēmu – ceļiem: ikviens zina, kādiem tiem jābūt, lai bez bēdu varētu braukt ne tikai vasarā, bet arī citos gadalaikos. To saku bez ironijas, jo ceļu lietotāji līdzīgi kā apavu vai apģērba valkātāji, ēku iemītnieki un mediju satura patērētāji ir kāda pakalpojuma sniedzēja klienti, kuriem, kā zināms, vienmēr taisnība.

„Mēs, patērētāji, dažkārt varam speciālistiem dot tīri noderīgus padomus.”

Ikviens autovadītājs, kurš godīgi samaksājis ceļa nodokli (taisnības labad jāteic – nav jau izvēles), kā arī degvielas akcīzes nodokli, vēlas par iztērēto saņemt labu preci – gludu ceļu, uz kura sūri grūti pelnītājam auto nedraud sabrukšana. Diemžēl mēs, autovadītāji, atšķirībā no citiem patērētājiem nevaram pieprasīt nekvalitatīvo precīz izlabot vai apmainīt, vai atdot atpakaļ, lai saņemtu iztērēto naudu. Toties mēs, patērētāji,

dažkārt varam speciālistiem dot tīri noderīgus padomus.

Piemēram, pirms gadiem pieciem, ar Alsungas novada domes ļaudīm pārrunājot kāda lauku ceļa bēdīgo stāvokli, ieteicu dažās vietās tā malās noņemt valni, lai ūdens no klātnes labāk notecētu, kā arī nedaudz paplašināt pāris īpaši šauru līkumu. Tas tika izdarīts, un ceļš kļuvis gan līdzenāks, gan drošāks. Tātad nespeciālista ieteikums vienmēr nav pa taisno metams papīrgrozā.

Lūk, dažas idejas! Katrā grants ceļā ir tādi posmi, kuri ir krietni slīktākā stāvoklī un bojājas ātrāk nekā pārējā daļa. Kāpēc gan ceļu uzturētājiem tos nepieņems, lai ierobežota finansējuma apstākļos remontētu tieši kritiskās vietas? Dažs ceļš ir pārāk plats, lai to nogreiderētu ar diviem braucieniem, un, tā kā trešo reizi sūtīt greideru ir pārāk dārgi, ceļa malas paliek nenolīdzinātas, tur veidojas vaļņi, kas aiztur ūdeni. Varbūt vērts platumu samazināt? Vaļņi pēc greiderēšanas paliek arī uz normāla platuma ceļiem – zemākajās vietās tos derētu noņemt, lai ūdens notek grāvī. Grāvjos tiek ieskalota grants – vai tā bada laikos nav izmantojama ceļa klātnes papildināšanai? Pie reizes grāvji kļūtu dziļāki... Jā, un pie reizes derētu paplašināt īpaši šauros līkumus – kā uz vecā suitu ceļa puskilometru no Stūrīšu krustojuma, kur jau noticis pāris sadursmju.

MANUPRĀT

Dvēselei un miesai

Sācies gavēņa laiks, un aizvien vairāk cilvēku sāk izmantot šo laiku, lai attīrītu ķermeni, atteiktos no noteiktiem produktiem, piemēram, gaļas un alkohola. Tas ir labi, jo, lai arī prāts brēc pēc ierastās vīna glāzes vai kūciņas, ķermenim nāk tikai par labu kādu brīdi no tā atpūsties. Būsim godīgi: mūsu atkarības ir vairāk prāta un stresa pilnās ikdienas, nevis izsalkuma diktētas. Saldumi, pamatīga pārēšanās, alkohols – tas viss, lai nomāktu citas alkas – pēc vairāk papildītas, garīgas un atbrīvotas dzīves. Tāpēc gavēni var izmantot arī citādi – ikdienā noteiktu laiku veļtīt sevis pilnveidei, atbildēm uz svarīgiem jautājumiem, kaut vai pārdomām un klusuma brīžiem.

Iveta Grīniņa, tāl. 63350565,
e-pasts: iveta.grinina@kurzemnieks.lv

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet Kurzemniekam
pa tālr. 63350568, e-pasts:
dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Ja jums ir ziņa, kas nevar pagaidīt
līdz rītdienai, zvaniet tūlīt:
22470000!

PĒC PUBLICĒTĀ

Pēc publikācijām par Kuldīgas slimnīcu Kurzemnieks saņēmis tās vadītāja Ivara Eglīša vēstuli.

„Ticu, ka naudu piešķirs”

27. februāra Kurzemniekā uz vāka zem drūma virsraksta – skaista fotogrāfija ar mūsu jauno, apzinīgo un enerģisko Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļas vecāko vecmāti Lauru Skuju un skarbu, bet pilnīgi patiesu stāstu zem tās.

Sarežģījumi veselības aprūpē ir valsts politikas likumsakarīgas sekas. Medicīna ir smalka nozare, problēmas tajā tik ļoti samezglotas un samilzušas, ka to skaidrojums sabiedrībā reti tiek uztverts pareizi. Neko no Kurzemniekā uzrakstītā neapstrīdu un netaisnojos, vēlos tikai pievienot dažas lietas, par kurām daudz un nesekmīgi runāts.

1. Valsts izkropļojusi konkurenci starp reģionālajām (Liepājas, Ziemeļkurzemes jeb Ventpils) un lokālajām (Kuldīgas) slimnīcām. Piemēram, Nacionālais veselības dienests (NVD) par katrām dzemdībām samaksā valsts tarifu – 346,61 eiro visām slimnīcām vienādi. No šiem ieņēmumiem jāsedz visi dzemdību palīdzības izdevumi. No tiem tikai algām vien Kuldīgas slimnīca tērē 80%, pārējais – medicīniskajiem materiāliem, iekārtām, saimniecībai, komunālajiem u.c. maksājumiem. Attīstībai un atjaunošanai neiznāk nemaz.

Dzemdību nodaļā dežūrējošo ginekologu un pediatru darba samaksas avots ir tarifs 346,61 eiro, kas pareizināts ar dzemdību skaitu. Pagājušajā gadā bija 587 dzemdības. Toties reģionālajām slimnīcām šo speciālistu algošanai diennakts dežūrām papildus piešķirts NVD finansējums par uzņemšanas nodaļas darbu. Rēķinot pēc mūsu algām, tie ir vairāk nekā 130 000 eiro gadā, ko lielās slimnīcas var izmantot prēmijām un medicīnu pārvilināšanai no citām slimnīcām, piemēram, Kuldīgas. Mums tādas naudas

nav, jo piederam lokālo slimnīcu grupai. Ventspilī pagājušogad dzemdību skaits tikai nedaudz lielāks – 630, toties divu speciālistu algai tiek dubults nodrošinājums. Liepājā dzemdību skaits gandrīz divreiz lielāks – 1145, tātad arī ieņēmumi proporcionāli lielāki, taču nodaļā dežūrē tas pats viens ginekologs un viens pediatrs (neonatalogs), kuru algai teju divreiz lielāks ieņēmums par dzemdībām un papildus vēl valsts finansējums par uzņemšanas nodaļu.

Godīgi? Citu slimnīcu, ar kurām salīdzināt dzemdību rādītājus, Kurzemē vairs nav. Tukumā dzemdību nodaļa slēgta ar 1. martu, jo tur nespēja ilgāk šo nastu pavilkt.

2. Liepājas un Ventpils slimnīcai iepriekšējā Eiropas fondu apguves periodā nauda tika arī medicīniskajām iekārtām, tostarp lielām un dārgām, piemēram, datortomogrāfiem. Mums un nevienai citai lokālajai slimnīcai šādu tiesību nebija – to noteica Veselības ministrija. Lieki skaidrot, ka ar ietaupīto var turpināt pievilināt ārstus un māsas, solot tiem lielāku algu. Lokālajām slimnīcām dārgā aparatūra bija jāgādā pašām. Liekoties tas nevienai nav izdevies.

3. Pēc šogad ieviestās jaunās finansēšanas sistēmas (sauktas par DRG) reģionālajām slimnīcām samaksa par uzņemto pacientu ārstēšanu krietni augusi, iznāk algu pielikumam. Kuldīgas slimnīcai pieaugums – nulle, jo lokālā slimnīca. No šīs nulles mums jāsedz minimālās algas kāpums, bet tam vajag 10 000 eiro. Kaut

kas atkal jāsamazina vai jālikvidē, lai tos atrastu. Valsts šos izdevumus nekompensē. Reģionālo slimnīcu mediķiem alga palielinās, bet mums tādu iespēju nav.

4. Esam sagatavojuši atbildi Veselības ministrijas vēstulei „Par finansējuma no dzemdību tarifa palielinājuma izlietojumu”. Centos to uzrakstīt vienkāršā latviešu valodā, lai arī ierēdņiem skaidrs, ka bravurīgi pasludinātais 50 eiro pielikums par vienām dzemdībām ir nožēlojams piliens jūrā, nevis risinājums sāpīgai problēmai. Atskaite par šī pielikuma izlietojumu parāda, ka amatalgas stundas likmi dzemdību nodaļas mediķiem varam palielināt par nieka desmit centiem.

Aina ir tik bēdīga, ka jūtam kaunu valdības vietā par to, ka esam viena līdz kliņķim nolaista mehānisma nodilis un nevarīgs zobrats, kura kalpošanas mūžs faktiski beidzies. Tas vēl turas tikai uz medicīnas darbinieku nesavtības, pārstrādāšanās, izmīcuma un izdegšanas rēķina. *Patēicībā* par šo uzpurēšanos valsts paklusām no katra strādājošā vēl pievākusi 3,45 eiro mēnesī, ar nodokli neapliekamo minimumu samazinot no 75 līdz 60 eiro. Trūkst vārdu!

Es ticu un ceru, ka Rīgas dzemdību nama mediķiem izdosies noturēt savas prasības visas sabiedrības labumam un piespiest valdību beidzot nomazgāt šīs valsts kauna traipu vismaz vienā nacionāla mēroga medicīnas nozarē, lai paglābtu to no iznīcības.

Par finansējuma izlietojumu no dzemdību tarifa palielinājuma (Kuldīgas slimnīcas atbilde Veselības ministrijai)

Saistībā ar dzemdību tarifa pieaugumu Kuldīgas slimnīca par dzemdību palīdzību šogad plāno ieņemt papildus 30 000 eiro, pieņemot, ka dzemdību skaits būs vismaz 2016. gada apjomā. No šīs summas jānosēd izdevumi, kas saistīti ar jaunajām obligātajām prasībām dzemdību nodaļā nodrošināt diennakts operāciju māsas klātbūtni (dežūru). Gadā tas veido 20 600 eiro papildu izdevumus. 4000 paredzēti absolūti nepieciešamā inventāra atjaunošanai nodaļā. Atlikušie 5400 tiks novirzīti darba samaksas paaugstināšanai dzemdību nodaļas personālam no 1. marta. Šo summu līdzīgi sadalot starp ginekologiem, pediatru, neonatologiem, vecmātēm un bērnu māsām (kopā 18 slodzes), mediķu amatalgas vienas stundas likmi izdodas palielināt par 0,10 eiro katram pirms nodokļu samaksas (neietverot darba devēja nodokļus, piemaksu par nakts darbu, ikgadējā atvaļinājuma kompensāciju).

2016. gadā	Ar 2017. gada 1. martu	
Dežūrējošie speciālisti	Amatalgas stundas likme (eiro)	Amatalgas stundas likme (eiro)
Ginekologs	4,60	4,70
Neonatalogs	4,40	4,50
Pediatrs	4,21	4,31
Vecmāte	2,65	2,75
Bērnu aprūpes māsa	2,50	2,60

Dzemdību palīdzības tarifa palielināšana par 50 eiro (precīzi 52,51) nedod iespēju būtiski palielināt darba samaksu. Lai nodrošinātu amatalgas atbilstoši MK noteikumu nr. 595 prasībām, Kuldīgas slimnīcā 2016. gadā 79% ieņēmumu par dzemdību palīdzību tika novirzīti darba samaksai.

Mūsaprāt, šāds samaksas pieaugums ir nožēlojams, un ap to saceltā ažiotaža ir nesekmīgas veselības aprūpes politikas rezultāts. Mēs skaidri apzināmies, ka ar šādu atalgojumu nespēsīm noturēt speciālistus, lai dzemdību palīdzība Kuldīgas slimnīcā būtu pieejama arī nākotnē. Tāpēc uzskatām, ka šis ir tikai pagaidu risinājums. Mēs ticam, ka būtiskus uzlabojumus medicīnas darbinieku atalgojuma problēmu risināšanā ieviesīs veselības jomā briesmošie nemieri ar Rīgas dzemdību nama darbiniekiem priekšējās līnijās.

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada iela 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārrunājot atsauc uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas iela 15a. Metiens – 3812.

Zelta čiekurs – Jānim Uzulēnam

Meža nozares Gada balvas Zelta čiekurs nominācijā *Par ilgtspējīgu saimniekošanu* trīs laureātu vidū iekļuvis arī Kurzemes meža īpašnieku apvienības izvirzītais Jānis Uzulēns no Turlavas.

Ceremonija notika 2. martā Latvijas Lauksaimniecības universitātē Jelgavā. Pretendenti izvirzīti četrās nominācijās: *Par mūža ieguldījumu*, *Par inovatīvu uzņēmējdarbību*, *Par ilgtspējīgu saimniekošanu* un *Par zinātnes ieguldījumu nozares attīstībā*. Šo balvu, kas ir augstākā atzinība par sasniegumiem meža nozarē, pasniedza jau 13. reizi.

Jānis ir gados jauns zemnieku saimniecības *Jokas* īpašnieks, kuram patīk dzīve laukos. Viņam izdevies veiksmīgi apvienot darbību gan lauksaimniecībā, gan mežsaimniecībā, un to atzinīgi novērtējusi arī Meža dienu komiteja, stāsta Kurzemes meža īpašnieku apvienības pārstāvis Aigars Grīnbergs.

Pretendentu vērtēšanu divās kārtās organizē Zemkopības ministrija: pirmajā kandidātus vērtē eksperti, otrajā – ministra vadītā Meža dienu komiteja.

Jana Sūruma

Zelta čiekuru par ilgtspējīgu saimniekošanu tikko saņēmis arī Kurzemes meža īpašnieku apvienības ieteiktais meža īpašnieks, turlavnieks Jānis Uzulēns.

Ieguldījumi nenožīmē darbavietas

Lielas uzņēmēju investīcijas ne vienmēr strauji mazina bezdarbnieku skaitu – tā secināts Nodarbinātības valsts aģentūras direktores Evitas Simsones un vietnieces Daigas Balodes vizītē Kuldīgā, kur viņas tikās arī ar novada domes vadību.

Vizītes mērķis bija izvērtēt Kuldīgas filiāles vadītājas darbu, skaidro Sandra Krinkele, kura filiāli vada. Aģentūras direktore amatā stājusies tikai pērnā gada beigās, tāpēc šī bijusi pirmā viesošana. Apskatītas telpas, tās atzītas par mūsdienīgām un ērtām, savukārt S.Krinkeles darbs vēl tiek vērtēts.

„Doties uz pašvaldību bija aģentūras iniciatīva. Domes priekšsēde Inga Bērziņa pastāstīja, ka novadā ir lieli uzņēmumi, kas investē miljonus. Bet tas nav saistīts ar darbinieku skaita palielināšanu. Nauda ieguldīta

tehnoloģijās, nedaudz būs vajadzīgi arī darbinieki, bet tie drīzāk būs kvalificēti un zinoši,” uzskata S.Krinkele.

Viņa uzsver, ka joprojām sadarbība ar Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novada pašvaldību ir algotie pagaidu sabiedriskie darbi, un pašvaldības par to esot gandarītas. Tiek izmantota arī skolēnu nodarbināšana vasarā. Kuldīgas novadā tajā vairāk iesaistās jaunieši laukos, mazāk pilsētā. Skrundas novada dome jauniešus darbā tikpat kā neiesaista, vienīgi *Skrundas komunālajā saimniecībā*. „Šogad šim

- Pērn 31. decembrī Kuldīgas novadā bija reģistrēti 1293 bezdarbnieki (bezdarba līmenis – 8,8%, 2015. gadā – 9,6%).
- Bezdarbs mazinājies, taču ilgstošo bezdarbnieku skaits turas virs 30%.
- Alsungā reģistrēto bezdarbnieku ir maz – 60.
- Kopš Skrundā slēgta klientu apkalpošanas vieta, kas pārvietota uz Kuldīgu, aptuveni puse klientu pārgājusi uz Saldus filiāli.

pasākumam uzsaukuma vēl nav, bet kuru brīdi gaidām,” teic S.Krinkele.

Inguna Spulniece

JAUNA INICIATĪVA SKOLĀS

Arī V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolotāja Gunta Upesdegle iesaistījusi jaunā pedagoģiskā iniciatīvā *Atklāj savu un skolas kompetenci*. Pirmā tikšanās bija Rīgas Juglas vidusskolā, piedaloties pārstāvjiem no biedrības *Mūžizglītības un kultūras institūts „Vita”*. Iniciatīvas uzdevumi: veidot brīvprātīgu skolu atbalsta tīklu sekmīgām pārmaiņām izglītībā, sniegt individualizētu atbalstu pedagogiem un mācību iestādēm. Ar lekciju par kompetenču pieeju uzstājās pedagoģijas profesore Karine Oganisjana.

MEDIĶI INFORMĒ

Paslīd un lauž kaulus

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta reģionālā centra statistiķe Ieva Zommerovska.

No 24. februāra līdz 3. martam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 99 izsaukumiem, uz slimnīcu aizvesti 52 cilvēki, no tiem astoņi bērni. Deviņi pacienti bijuši alkohola reibumā: seši vīrieši un trīs sievietes.

Izsaukumu pie gripas slimniekiem nav bijis. Paslīdot un krītot

traumas guvuši trīs cilvēki: 63 un 73 gadus vecas sievietes un 74 gadus vecs vīrietis. Visiem ir augststilba lūzums: diviem cilvēkiem Kuldīgā, vienam Snēpelē. Deviņgadīgs puika spēlējies estrādē, nokritis un ar apakšdelma lūzumu nogādāts Kuldīgas slimnīcā. 20 gadus vecs vīrietis reibumā uzkrītis uz stikliem un sagriezis plaukstu, nogādāts Rīgā. 56 gadus vecai sievietei, kāpjot pēc siena, paslīdējusi kāja, un viņa nokritusi apmēram no metra augstuma.

Sieviete guvusi apakšdelma un plaukstu lūzumu un virspusēju vēdera sasitumu, cietusi nogādāta Kuldīgas slimnīcā. Ātrā palīdzība izsaukta pie 54 gadus veca vīrieša, ko garāmgājēji atrada alkohola reibumā guļam zemē. Viņš nogādāts slimnīcā. Ceļu satiksmes negadījumā, kurā auto no ceļa nobraucis grāvī un apgāzies, cietušas 48 un 41 gadu vecas sievietes, kuras pēc mediķu apskates atteikušas doties uz slimnīcu.

Uzklausīja **Iveta Grīniņa**

Ko medicīnā maksā valsts

Līgumu ar Nacionālo veselības dienestu (NVD) noslēgušas visas 40 slimnīcas.

Kurzemes nodaļas vadītāja Dzintra Eglīte pastāstīja, ka Kuldīgas slimnīcai piešķirts apmēram tikpat – 864 628 eiro (pērn 863 373).

VAIRĀK NEKĀ PĒRN

NVD pabeidzis slēgt līgumus ar ārstniecības iestādēm par valsts finansēto iedzīvotāju veselības aprūpi šogad. Ambulatorajiem un stacionārajiem pakalpojumiem paredzēti vairāk nekā 558 miljoni eiro, un tas ir par 34 miljoniem eiro vairāk.

Par ārstu-speciālistu konsultācijām, diagnostiskajiem izmeklējumiem, dienas stacionāra un citiem ambulatorajiem pakalpojumiem noslēgti 390 līgumi ar veselības aprūpes centriem, poliklīnikām, speciālistu praksēm un citām medicīnas iestādēm.

RINDAS MAZINĀŠANAI

Lai mazinātu gaidīšanu rindā, šogad pirmo reizi papildus ie-

dots vairāk nekā 21 miljons eiro. Kuldīgas slimnīcai – 67 301 eiro. Dz.Eglīte skaidro, ka Kuldīgai nauda paredzēta rindu mazināšanai anestezioloģijā, endoskopijā, ginekoloģijā, stacionārajā ķirurģijā, pulmonoloģijā, rehabilitācijai dienas stacionārā, traumatoloģijai, traumatoloģijai-ortopēdijai dienas stacionārā, ultrasonogrāfijai, uroloģijai dienas stacionārā, vispārējiem ķirurģiskiem pakalpojumiem.

BĒRNIEM UN GRŪTNIECĒM – TIKPAT

Valsts nauda ambulatorajiem pakalpojumiem bērniem un grūtniecēm ik gadu plānota tikpat, cik izlietots iepriekšējā gadā.

Šogad līgumi noslēgti ar 1320 ģimenes ārstiem. Attālak laukos pakalpojumus sniedz 106 feldšerpunkti, savukārt ārpus ģimenes ārstu darba laika 28 pieņemšanas vietās būs dežūrārsti.

Justīne Smilga

Kultūras balva Kurzemes Deju svētku komandai

„Ļoti patīkami, ka mūsu darbs pamanīts un tik augstu novērtēts,” tā par *Liepājas kultūras balvu 2016 Kurzemes Deju svētku radošajai komandai saka Kuldīgas un Ventspils deju aprīnķa virsvadītāja Ramona Irbe*.

Balva pasniegta februāra nogalē svinīgā ceremonijā Liepājas Latviešu biedrības namā. Deju lieluzvedums *Pašā jūras vidiņā* notika pērn 18. jūnijā Liepājas olimpiskajā centrā.

R.Irbe saka: „Šāda kopā sadedzošana uztur Deju svētku tradīciju piecu gadu periodā no vieniem svētkiem līdz nākamajiem. Īpaši tiek gatavots repertuārs un pasākuma koncepcija. Tapšana prasīja gadu intensīvu darbu, neskaitot ieceres izlošanu un prāta vēt-

ras. Šie bija jau trešie Kurzemes Deju svētki. Kurzemnieki pirmie šo tradīciju atjaunoja, un mums sekojuši arī citi novadi.”

R.Irbe stāsta, ka pirmoreiz svētki notikuši telpās, un tas ļāvis izmantot daudz vairāk apgaismošanas ierīču, ieviest citus jauninājumus, kā arī nerēķināties ar laika apstākļiem, kas Kurzēmē mēdz būt ļoti mainīgi. „Pirmo reizi ar nelielu programmiņu bija pārstāvēts katrs deju aprīnķis. Visi horeogrāfi esam ar pieredzi šādos pasākumos. Katru reizi aug tehniskās iespējas un varam izdarīt secinājumus, ko darīt vēl labāk. Protams, aug arī dejojāņu prasības, bet Liepāja tam bija fantastiski sagatavojusies,” saka R.Irbe.

Iveta Grīniņa

Kur labāk

Kurzēmē aptaujā Top darba devējs 2016 par iekārojamāko trešo gadu atzīta SIA Ventspils naftas termināls.

Latvijas iekārojamākā darba devēja titulu piekto gadu pēc kārtas iegūst a/s *Latvenergo*, bet par labāko darba devēju valsts pārvaldē atzīta Saeima.

Kā iemeslus vēlmei strādāt *Ventspils naftas terminālā* respondenti norādījuši motivējošu atalgojumu un papildu labumus

(31%), to, ka tas ir uzņēmums ar labu reputāciju (22%) un ir labas izaugsmes iespējas (18%). Otro vietu Kurzēmē ieņem SIA *Cemex*, trešo – Liepājas speciālās ekonomiskās zonas SIA *Lauma Fabrics*. Sabiedriskajā ēdināšanā titulu ieguvusi a/s *Lido*. Pilns labāko darba devēju *Top 50* saraksts publicēts žurnāla *Kapitāls* marta numurā. Aptaujā piedalījās 2000 respondenti, to rīkoja uzņēmums *CV-Online Latvia*.

VUGD INFORMĒ

Auto uz jumta

2. martā 6.30 saņemts izsaukums uz Kabilu, kur avarējusi vieglā automašīna un apgāzusies grāvī uz jumta – tika ziņots par tajā iespiestiem cilvēkiem. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka pasažieri no automašīnas izkļuvi saviem spēkiem. Ugunsdzēsīgi glābēji atvienoja akumulatoru un sakārtoja ceļa brauktuvi.

KAIMIŅOS

KAZDANGĀ

Ja vēlies medītēt

9. martā 18.00 Kazdangas pili Tibetas dziedinošo bļodu meditāciju vadīs Juris Upe. Pieteikties pa tālr. 29103813 vai www.tibetasblodas.lv.

Sievietēm par godu

10. martā 19.00 kultūras centrā Sieviešu dienas pasākums *Tik dēļ jums!*, piedalās pagasta ģimeņu biedrības *Danga* amatieru ar izrādi *Viva Italy* un Alsungas folkloras kopa *Suitu dūdenieki*.

Latvju zīmju šifrētāja

14. martā 18.00 Kazdangas pili tikšanās ar folkloristi, jostu audēju, grāmatas *Zīme. Raksts. Nozīme* autori Inesi Krūmiņu. Viņa skaidro: „Ar zīmēm un rakstiem ir kā ar modernajām tehnoloģijām: informācija tiek saglabāta un tālāk nodota kodētā veidā. Lai datus atšifrētu, jāzina kods. Arī latvju raksti ir informācija, bet zīmes – kods.” Grāmatu varēs nopirkt.

NĪGRANDĒ

Godināja savējo

Nīgrandes pagastā janvāra beigās Saldus novada pirmajam Goda pilsonim Jānim Blūmam nosvinēta 90. jubileja. Viņš bija kādreiz slavenā kolhoza *Jaunais komunārs* priekšsēdis. „Viss, kas Kalnos ir, – kultūras nams un citas iestādes – radītas kolhoza laikā šī cilvēka virsvadībā. Arī šodien Jānis Blūms iesaistās pagasta dzīvē, palīdz ar padomiem un sponsorēšanu,” stāsta Nīgrandes pārvaldes vadītāja Antra Jermuša.

Atpūšas un danco

3. martā Kalnu kultūras namā notika Latvijas skolu deju kolektīvu pasākums *Lecam pa vecam, lecam pa jaunam*, bet 10. martā būs tradicionālais pensionāru saiets *Mēs tikāties martā*. 12. martā būs Mārai Zālītei veltīts koncerts *Sapņi un mīlestība*.

Lielī plāni

No saimnieciskajiem darbiem kā lielākie ielānoti Kalna vidusskolas rekonstrukcija, kam atvēlēti 360 000 eiro, un dienas centra paplašināšana. Iecerēts arī asfaltēt divas ielas divos pagasta centros.

SABILĒ

Dažādi pasākumi

10. martā būs komiķa Maksima Trivaškēviča izrāde *Stand up*. 18. martā 15. reizi mazie dziedātāji līdz 12 gadiem tiksies salidojumā *Sadziedam, mazputniņi!*, bet 25. martā tur viesosies cirks *Karabass* ar ilūziju šovu. No 4. līdz 8. aprīlim Sabile svinēs pilsētas 100 gadus.

Pateicības pēcpusdienu tehnikumā

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma pateicības pēcpusdienā audzēkne Marika Radvinskaite par dalību Kuldīgas novada angļu valodas olimpiādē saņem apbalvojumu no skolotājas Zanes Lases.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā (KTTT) 27. februārī pirmo reizi īpašā pasākumā pulcēti mācību olimpiāžu, dažādu konkursu un sacensību uzvarētāji, dalībnieki, kuri spordinājuši skolas labo vārdu.

Direktore Dace Cine, viņas vietniece Inese Kļaviņa, kā arī skolotāji pasniedza pateicības un teica uzslavas vārdus 60 jauniešiem un 20 pedagogiem. Liels prieks visiem par Katrīnu Spēkaini, kura uzvarējusi Kuldīgas novada latviešu valodas olimpiādē, ieguvusi trešo vie-

tu vēstures olimpiādē, ir uzaicināta uz valsts latviešu valodas olimpiādi un jau bijusi valsts vēstures olimpiādē Rīgā (meitenes latviešu valodas skolotāja ir Zanda Šlēgelmilha, vēstures – Gunita Meiere).

Valsts jauno viesmīļu konkursa pusfinālā Liepājā pirmo vietu ieguvusi Gundega Štrāle (skolotāja Dace Šēna). Kolektīvs lepojas arī ar topošajiem mēbeļu dizaineriem, kuri piedalījās vidējo profesionālo, mākslas un dizaina izglītības iestāžu konkursā.

Vija Zariņa, KTTT arhīva foto

Vecāki iejūtas skolotāju lomā

Kuldīgas pamatskolā aizvādīta projektu diena *Neparastā piektdiena*, kad klases priekšā skolotāju vietā stājās bērnu vecāki, bet pedagogi vadīja neierastas nodarbības.

„VARĒTU VAIRĀKI!”

Sestklasnieks Kristaps Balodis par neierastajām stundām saka: „Bija jocīgi – mācīja skolēnu vecāki. Mums stāstīja par pirmo palīdzību, par mūziku, par Latviju. Man vislabāk patika par pirmo palīdzību, jo pats varēju darboties. Šodien bija interesanti. Tā varētu vairāk!”

BIJA ATSAUCĪGI

Šajā skolā tradicionālā projektu nedēļa sadalīta daļās – gandrīz katru mēnesi tai atvēlēta viena diena. 24. februārī divu vecāko

klašu skolēni devās uz izstādi *Skola 2017* Rīgā, bet pārējie no 1. līdz 7. klasei piedalījās skolotāju veidotajās netradicionālajās darbnīcās, pēc tam stundās, kuras vadīja vecāki.

„Ideja virmoja jau labu laiku, bet nu tā realizēta,” saka skolas direktora pienākumu izpildītāja Jana Jansone. „Vispirms uzrunājām vecāku padomi, tad iesaistījām klases audzinātājus. Liels paldies tiem, kuri bija gatavi izaicinājumam! Būsim priecīgi, ja kāds no vecākiem pieteiksies un piedāvās sarunu tēmu,” viņa mudina. Angļu valodas skolotāja Kristīne Mūrniece apstiprina: viņas uzrunātie vecāki bijuši ļoti atsaucīgi – neviens nav atteicis, daži pat atprasījušies no darba. Kristīne pati strādājusi ar mazajiem, kopā saliekot ētiku, sociālās un

dabas zinības, valodu, literatūru, mākslu. „Noskatījāties animācijas filmu *Desas piedzīvojumi*, tad galvenās varones piedzīvojumus zīmējām un aprakstījām, grupas stāstīja, vērtēja. Galu galā, cik spējām, tulkām angļiski. Mazie ir malači!” priecājas skolotāja.

CITĀDI NEKĀ IKDIENĀ

Līga Riekstiņa ir darba aizsardzības speciāliste, divu dēlu mamma, viņa vadīja stundas 3. un 7. klasē, kurās runāts par to, kā nepareiza sēdēšana, arī smēķēšana un citi nelāgi ieradumi ietekmē veselību jau no mazotnes: „Tas bija ļoti pozitīvi! Citādi nekā ikdienā, jo tad man iznāk runāt ar pieaugušajiem. Mūsdienā bērni ir citādi, nekā bijām mēs.”

Vēl viena mamma – Vineta Ģigule – ir sociālā rehabilitētāja,

kura aizrāvusies ar gleznošanu, tāpēc ar bērniem veidoja *Pamatskolas freskas* – uz liela kartona katrs zīmēja ar savu mīļāko krāsu, tā veidojot kopīgu dekoratīvu darbu. „Mazie bija pārsteigti un sākumā mēģināja diktēt savus ierastos stundas noteikumus, bet tad saradām, vienojāties un darbojāties,” priecājas Vineta.

Kristiāna Demčenko beigusi kursus un ieguvusi tiesības uz pedagoģisku darbību, tāpēc ar prieku piekritusi uzaicinājumam vadīt stundas: „Tas bija tieši laikā, un man ļoti patika. Mana iepriekšējā izglītība ir uzņēmēja-ekonomiste. Saprātu, ka pedagoģija ir īstais aicinājums. Rudenī jau tikos ar meitas klasesbiedriem. Šodien darbnīcā gatavojām fotogrāfiju rāmi.”

Vija Zariņa

Reorganizē Skrundas novada skolas

No nākamā mācību gada **Skrundas novadā būs izmaiņas: Nīkrācē paliks pamatskola, bet Rudbāržos un Jaunmuižā vispārējo izglītību varēs apgūt līdz 6. klasei.**

Kā pastāstīja izglītības nodaļas vadītāja Inga Fluģrāte, pēdējā domes sēdē apstiprināts skolu tīkla reorganizācijas pirmais posms. „Tas ir pamatīgas finanšu, darbinieku skaita un klašu piepildījuma prognozes analīzes, kā arī diskusiju rezultāts.”

No 1. septembra O.Kalpaka Rudbāržu pamatskola darbosies kā sākumskola no 1. līdz 6. klasei (ieskaitot), nodrošinot pilnvērtīgākas mācības, jo būs daudz mazāk apvienoto stundu. 7.–9. klases skolēni aicināti uz Skrundas vidusskolu. Lai tur nokļūtu, viņi varēs izmantot kā pagasta, tā sabiedrisko autobusu.

Jaunmuižas pamatskola savu statusu saglabās, bet ar domes lēmumu no 7. līdz 9. klasei tiks uzņemti bērni tikai speciālajās

mācību programmās. Vispārējo izglītību tur apgūs bērni no 1. līdz 6. klasei (ieskaitot). „Visdrīzāk tas ir pārejas perioda lēmums, lai iegūtu laiku iekārtot atbilstošu vidi speciālajai izglītībai Skrundas vidusskolā,” saka I.Fluģrāte, piebilstot, ka no Jaunmuižas uz pilsētu ērti var aizbraukt ar sabiedrisko transportu.

Nīkrācē joprojām paliek pamatskola, tur šogad 7.–9. klases posmā jāspēj nodrošināt 21 audzēkni, pēc tam 29.

„Tehnisko darbinieku skaits visās trīs skolās paliek nemainīgs, jo darbs jānodrošina tajās pašās telpās. Savukārt par trim vai četrām samazinās pedagoģiskās slodzes. Ja viss būs, kā iecerēts, pavisam bez darba nevajadzētu palikt nevienam skolotājam, kurš pieņemts pamatdarbā. Tomēr slodze samazināsies. Tas gan neattiecas uz tiem, kuri strādā darbu apvienošanā vai ir pamatdarbā citā novadā,” uzsver I.Fluģrāte.

Vija Zariņa

Ugunsdzēsības sporta ziedu laikos

Pagasta bibliotēkā izveidota izstāde par Kables ugunsdzēsēju vēsturi kopš 1961. gada, kas stāsta gan par vietējo dzēsēju darbiem, gan dalību šāda sporta veida sacensībās.

Kables komunālās saimniecības vadītājs Zigmunds Blinds stāsta par bibliotēkā iekārtoto ugunsdzēsības izstādi.

Vistrakāk ir, ja dzēšot liesmas vai startējot sacensībās, šļūtenē iemetas mezglis. Tā komandai gadījies sacensībās, tāpēc tapusi nezināma autora karikatūra.

Kables brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības biedrs un ugunsdzēsības sporta komandas dalībnieks Reinis Frijārs 70. gados.

Vīru komanda pirms sacīkstēm.

Reinis Frijārs: „Ugunsdzēsēju padarīšana bija mūsu jaunība un prieks.”

MATERIĀLI SAKRĀTI

Izstādi veidot mudinājis komunālās saimniecības vadītājs Zigmunds Blinds, kam palīgos nākusi bibliotēkas vadītāja Daiga Riežniece. Viņi abi saistīti ar brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības (BUB) darbību pagastā. Zigmunds kā jauns puisis savulaik no vidusskolas sola iesaistījies ugunsdzēsības sporta komandā, bet Daiga bijusi meitene, kuras tētis un mamma aizrautīgi piedalījušies šajās sacensībās, arī meitēnam iznācis vilkt ūdens šļūteni. Daiga: „Kādu dienu piezvana Zīgis: „Klau, Daiga, man sakrājušies materiāli par ugunsdzēsējiem! Vai varam parādīt arī citiem?” Atbildēju, ka, protams, varam.”

Z.Blinds izstādei piedāvājis paša saglabātās vēstures liecības – sacīkšu kausus, fotoattēlus, diplomus – un arī mudinājis vietējos pievienot savu artavu. Tam at-

saucies Vilnis Siliņš un Ludvigs Panižņiks. Daudzas vēstures liecības saglabājušās albumā, kas ugunsdzēsēju biedrībai uzdāvināts kā balva sacensībās. Tur cītīgi iegrāmatoti skaitļi, vāktas fotogrāfijas un ziņas.

KAD BIEDRĪBA UZPLAUKA

Visvecākā ir fotogrāfija no 1962. gada, kurā redzams, kā tiek būvēts Kables ugunsdzēsēju depo, kas līdz pat mūsdienām ir pagasta saimnieciskās dzīves centrs un vīru satikšanās vieta. Sākmā vīri braukuši dzēst ar marķas *Opel* ugunsdzēsēju auto, par kuru kļīst neapstiprinātas ziņas, ka tagad tas esot Rīgas motormuzejā. BUB Kabilē dibināta 1961. gadā, sākumā bijuši 13 biedri, 1966. gadā skaits palielinājies jau līdz 81, bet 1971. gadā – līdz 96.

Šajā laikā lielu interesi raisījušas ugunsdzēsības sporta sacen-

70. gadi. Sieviešu komanda, kurai izdevās iegūt 3. vietu valsts sacensībās Kandavā.

sības, spēcīgākās komandas bija Kuldīgā, Alsungā un Kabilē. Gan sievietes, gan vīrieši cīnījušies ne vien par uzvaru Kuldīgas rajona un Kurzemes mērogā, bet arī par godalgotām vietām valstī. Kables komandā tolaik startējuši jau rūdīti vīri: Voldemārs Ķieģelis, Ludvigs un Arvīds Panižņiki, Harijs Ozoliņš, Andris Veinbergs

un Egīls Lancmanis. Sieviešu komandā: Ingrīda Ozoliņa, Aiga Frijāre, Antra Siltāne, Brigīta Bērziņa, Sarmīte Briede, Daina Olšteina, Inese Sprūde. Šoferismehāniķis bijis Jānis Riežņieks. Jauniešu komandā Kables godu aizstāvējuši V.Siliņš, Zigmunds un Guntis Blindi, Andris Samovičs un Normunds Freimanis.

„ONKUL, VAI TU ARĪ SKRIESI?”

Z.Blinds: „Tolaik sporta komandas organizēja kolhoza drošības inženieris Žanis Līdumnieks, viņš ievilkā arī jaunos. 1970. vai 1971. gadā saņēmām ugunsdzēsēju auto *GAZ-66*, ko izmantojam vēl šobaltdien. Vienu reizi neaizbraucām uz rajona sacensībām, un tad gandrīz par sodu mums īpaši rīkoja sacensības.” Kabilnieku sirdslieta bijusi izvēršanās kaujai: jāiedarbina motorsūkņi, jāizvelk un jāsavieno šļūtenes, ar ūdens strūklu jānogāž mērķi. Konkurence bijusi pat tik asa, ka pretinieki klusiņam varējuši nočiept kādu savienojumu vai izstrādāt vēl kādu nelāgu joku. Daudziem labā atmiņā jau aizsaulē mītošais Roberts Hartmanis, vīrs ar labu humora izjūtu. Kādās sacensībās līdzās diezgan ducīgajam kabilniekam startējis jauns zēns, kurš nosmējies: „Onkul, vai tu arī skriesi?” Onkulis jauniņo apstēdzis un pavilcis uz zoba: „Kur tu paliki? Es jau gaidot esmu nosalis.”

DZĒŠ JOPROJĀM

Kad pagasta pārvaldes vadītājs jau bijis Tālvaldis Bergmanis un par liesmu dzēšanu katram vīram maksāti pieci lati par reizi, gribētājus vajadzējis pat šķirot: kurš brauks, kurš ne. Pat nakts laikā. Pēc tam vienojušies, kurš būs komandā. Pavasaros apskatījuši ganības un sodījuši tos, kuri dedzina kūlu. Tagad depo trīs darbinieki uz maiņām dežūrē naktīs un svētku dienās. Ja ugunsnelaime gadās tuvumā, tad pat no Liepājas tiek zvanīts uz Kables depo. Pēdējos pārdesmit gados lielākie ugunsgrēki, kuru likvidēšanā piedalījušies arī kabilnieki, bijusi rūpnīcas *Vulkāns* un Kuldīgas vecās slimnīcas degšana. Mazajā automašīnā *GAZ* nevarot iesūknēt daudz ūdens, toties tā veikli var izlavierēt pa šaurajām Kuldīgas ieliņām. Lai netērētu laiku, kabilnieki ūdeni pumpējuši pat no Alekšupītes pie kultūras centra, nevis stāvējuši rindā pie hidranta Jelgavas ielā. Arī pašu pagastā apturēta ne viena vien nelaime, un smagākā degšana bijusi *Baznīckrogā* un *Jaunpēdzniekos*. Bet iznācis arī kaķi no koka nocelt, kad skolas bērni ziņojuši – mincis bļaujot trešo dienu.

Ballējas uz nebēdu

Februāris bijis saviesīgs mēnesis, kurā aizvadīta senioru rīkotā Valentīndienas un Kables mednieku kolektīva balle.

11. februārī saieta namā pulcējās aptuveni 150 cilvēki – vietējās pensionāru biedrības draugi no Zemītes, Kandavas, Matkules, Talsiem, Vānes, Vārmes un Kul-

dīgas. Kad bija izskanējis pagasta sieviešu ansambļa romantiskais apsveikums, visus sagaidījis pārsteigums. Izspēlēta laulību ceremonija sešiem pāriem, jo tieši ballītēs vairāki seniori sapazinušies. Netrūka ne gredzenu, ne mācītāja, ne laulību solījumu civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļā *Krūms*,

ne pieviltās līgavas. Pasākums beidzies ar dejām.

18. februārī ballējās mednieki, un skeču par šo tēmu rādīja Šķēdes amatierteātris. Atzinību saņēma labākais šāvējs Andris Arājs, atzinība arī Valdim Jēkabsonam, Signei Bahai, Ilmāram Freimanim un kolektīva vadītājam Zigurdam

Ūdrim. Diploms tika arī modrākajam dzinējsunim Maksim.

Šis mēnesis sācies ar ansambļu sadziedāšanos 4. martā, kad ciemos ieradās Lutriņu, Vānes, Padures un Pelču ansambļi, tiem pievienojās pagasta jauniešu ansambļi un pamatskolas 5.–9. klašu dziedātāji. Dejas spēlēja

mūziķis Kristaps.

Bet 11. martā 18.00 saieta namā uzstāsies līnijdeju grupa *Jautrie zābaciņi*, kas, svinot dzimšanas dienu, sarīkojusi koncertturneju pa visu Latviju. Ieeja brīva.

Vija Zariņa

Lailas Liepiņas foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Kad februāri skan *līgo, līgo*

Līdz aprīļa beigām visā Latvijā notiek etnogrāfisko ansambļu un folkloras kopu skate par tēmu *Jāņi, ziedēšana*. Tā ir gatavošanās starptautiskajam folkloras festivālam *Baltica 2018*, kas noritēs nākamgad no 16. līdz 21. jūnijam un beigsies ar vasaras saulgriežiem novados un Rīgā.

Suitu sievas līgodziesmās iekļāvušas trīs burdona veidus.

Bērnu folkloras kopa *Suitiņi* par spīti virusam, kas paretinājis tās rindas, turējās braši.

Kā teica *Suitu vīri*: ja vajag par puķēm, būs par puķēm (skan *Visiem rozēs dārzā ziedēj*).

Folkloras kopa *Suitu dūdenieki* Kazdangā bija visjaunākā – tās aizsākumi ir vien pirms nepilniem trim gadiem.

Suitu uznāciens Kazdangā

Svētdiena žūrijai bija ļoti ražīga un arī saspringta – vispirms skate divās tūrēs notika Kazdangā, bet pievakarē turpinājās Saldū.

Uz Kazdangas kultūras nama skatuves pēcpusdienā kāpa Liepājas puses folkloras kopas *Saknes* un *Vēlava*, kā arī četri kolektīvi no Alsungas: etnogrāfiskais ansamblis *Suitu sievas* (vadītāja Ilga Leimane), folkloras kopas *Suitiņi* (Gunta Matēviča), *Suitu vīri* (I. Leimane) un *Suitu dūdenieki* (Juris Lipsnis).

Suitu sievas atbilstoši festivāla tēmai nodziedāja četras Jāņu vakarā dziedamas dziesmas, izmantojot trīs atšķirīgus burdona veidus. Žūrija šo uzstāšanos novērtēja kā izcilu, apstiprinot arī sen piešķirto pirmo kategoriju.

Suitu vīriem šī bija otrā skate – pirmajā, kas 2014. gada februārī notika Blīdenē, viņi piedalījās vien pāris mēnešu pēc kopas izveides. Šai reizē, izmantojot atziņas, kas gūtas igauņu etnomuzikologa Sakariasa Jāņa Lepika meistarklasē, ko atbalstīja Valsts kultūrkapitāla fonds, vīri savu uzstāšanos bija krietni dažādojuši. Tās moto izteikts tautasdziesmas vārdos: „Div’ dieniņas mūžiņei: / Viena balta, otra mella. / I’ baltā, i’ mellā pa godam dzīvājamas.” Katra dziesma bija radikāli atšķirīga: *Kad es gāju pie meitām(i)* vienbalsīga, *Ej, bāliņ(i), lūkoties(i)* – funkcio-

nālā burdona stilā, *Visiem rozēs dārzā ziedēj*’ nodziedāta gluži vai vienā elpas vilcienā, bet *Savu laiku es neietu* – ar solistu. Arī vīri ieguva vērtējumu *izcili* un saglabāja pirmo kategoriju.

Bērnu kopa *Suitiņi*, kas veido jaunu stilu pēc nesen piedzīvotās pilnīgās sastāva maiņas, izvēlējusies dziesmu un danču virteni *Suitu bērnu līgo*, kam muzikālo pavadījumu spēlēja *Suitu dūdenieki*. Kā atzina kopas vadītāja G. Matēviča, vēl dažas dienas iepriekš vairāki bērni bijuši slimi un radušās pat šaubas, vai vērts uz skati braukt, tomēr pēdējā brīdī izdevies savākt vajadzīgo pulciņu. Žūrija suitiņiem ielika atzīmi *labi*.

Lai gan kopa *Suitu dūdenieki*, kas izveidojās pirms nepilniem trim gadiem, dažādos festivāla *Baltica* pasākumos jau paguvusi piedalīties, Kazdangā bija pirmā oficiālā skate. Seši dūdenieki un bundzinieks piedāvāja danci *Apaļais mēness*, līgo meldiņu *Ai, Jānīti* un slavenā suitu kolektīva Nikolaja Heņķa kādreiz spēlēto *Pieguļnieci*. Vērtējums – gandrīz izcili un pirmā kategorija.

Skates noslēgumā suiti iekustināja publiku un žūriju, lai kopā nodziedātu alsundzniekiem tik mīlo *Tai zemei vaj’g lietu*, bet pēc tam ikviens varēja *Suitu vīriem* pievienoties *Kuršu dzīru dziesmā*, ko viņiem savulaik uzticējuši tās autori – Armands un Andra Alkšņi.

Treju ziedu pušķis

Skrundas novadā darbojas divas folkloras kopas: *Kamenīte* un Raņķu pagasta kopa, abas vadīta Zenta Dene.

Viņa secina, ka skate Saldū 26. februārī bija rādījuši labu līmeni: „Būtu pavisam jauki šādā mazliet uztraukusies, jo arī mums jādzied.”

Raņķenieki komisijai rādīja divas vietējās bahas dziesmas par meitas ziedēšanu un gāzīti. *Kamenīte* piedalījās programmas saucās *Treju ziedu pušķis*, kurā pierakstītā, Grietas Beķeres teiktā *Dod, māmā* un Skrundas puses dziesma *Sēju jauku rožu* pierakstītā Lavīzes Deļļas dziesma *Tā sacīj*.

Dzied Raņķu folkloristi: vadītāja Zenta Dene no Rūpītes, Anna Breice, Alma Ūdra, Brigita Dumpfa, Valdis Ne...

O

Kūravieši dejo *Plakanpauti*. Priekšplānā Ina Celitāne pāri ar Gunti Jankovski, tālāk Ilona Freimane un Dzintars Leja, aiz viņiem redzamas Agita Leontjeva un Liesma Lagzdiņa.

šķis

loras kopas – Rudbāržu
ada rudbārzniece Zenta

jusi interesanta, dalībnieki
ēdēt un klausīties, bet biju

ās teicējas Marijas Beier-
gatavību iet tautās, kā arī
elta lakstīgala. *Kamenītes*
ā pirmais zieds ir *Medzē*
niņa, kam dodama, otrais –
dārzu, trešais – *Skrundā*
u, tā bij' tiesa.

Rudbāržu
folkloras kopa
Kamenīte pēc
skates Saldū:
Ināra Grauduže,
Guna Āboliņa,
Valda Runce,
Zenta Dene,
Gundega
Jerumane,
Mirdza
Pilskungu un
Austra Ansons.

dbāržiem, Lidija Birzniece,
lijus, Inta Nelijus un Aija Zeme.

Sagaida līgavu, pin vainagus, danco

Kuldīgas kultūras centrā skate notika 25. februārī, pulcējot 16 kolektīvus no Kuldīgas, Talsu, Ventpils un Engures novada.

Mūspusi pārstāvēja etnogrāfiskais ansamblis *Gudenieku suiti* (vadītāja Lidija Jansone), tradīciju ansamblis *Basu suiti* (Dace Nasteviča) un Kuldīgas folkloras kopa *Kūrava* (Ina Celitāne), kā arī Ilgas Leimanes vadītie *Maģie suiti* no Jūrkalnes. Patīkams pārsteigums gan klausītājiem, gan žūrijai bija krievu folkloras kopa no Ventpils *Zdravica* (vadītāja Natālija Cinkmane), kas rādīja lielisku sniegumu, izpildot vairāku Krievijas apgabalu dziesmas.

Gudenieku suiti sīki studējuši un ar pietāti atainoja suitu kāzu rituālu. Arī šoreiz viņu programmā bija krāsaina pērlīte – panāknieku (līgavas radu) ienākšana tautu sētā un istabā (līgavaiņa mājās), viņu brašā dziedāšana, aiz kuras slēpjas smeldze par nākamās sievas vēl nezināmo likteni. *Basu suiti* uzbūra Jāņu vakara ainiņu, kad meitas pin vainagus, dzied, runā suitu mēlē un mazliet buras pie uguntiņas. Visas melodijas nākušas no Basu un Gudenieku puses, divas no tām arī pašas vadītājas D.Nastevičas pierakstītas.

Kūravieši aplīgoja laukus, dziedot Kuldīgas puses līgotni, parādīja tikai Jāņos un vien precētiem pāriem pēc pusnakts dejojamo *Plakanpauti*, ko savulaik ierādījusi tagad Ventpilī dzīvojošā rudbārzniece Aija Kaminska, kā arī sagaidīja rīta sauli ar Kuldīgas burdonu.

Vainagus pinot, dzied *Basu suitu* meitas (no kreisās): Ausma Kalniņa, Aida Brūvere, Biruta Lagzdiņa, Dace Nasteviča un Anda Brūvere.

Vairāk foto www.kurzemnieks.lv

ŽŪRIJAS VĒRTĒJUMS

Kopa vai ansamblis	Kategorija (vērtējums)
Etnogrāfiskais ansamblis <i>Gudenieku suiti</i>	I (izcili)
Alsungas etnogrāfiskais ansamblis <i>Suitu sievas</i>	I (izcili)
Alsungas folkloras kopa <i>Suitu vīri</i>	I (izcili)
Alsungas folkloras kopa <i>Suitu dūdenieki</i>	I (gandrīz izcili)
Jūrkalnes etnogrāfiskais ansamblis <i>Maģie suiti</i>	I (gandrīz izcili)
Kuldīgas folkloras kopa <i>Kūrava</i>	I (gandrīz izcili)
<i>Basu suiti</i>	II (labi)
Alsungas folkloras kopa <i>Suitiņi</i>	II (labi)
Raņķu folkloras kopa	II (labi)
Rudbāržu folkloras kopa <i>Kamenīte</i>	II (labi)

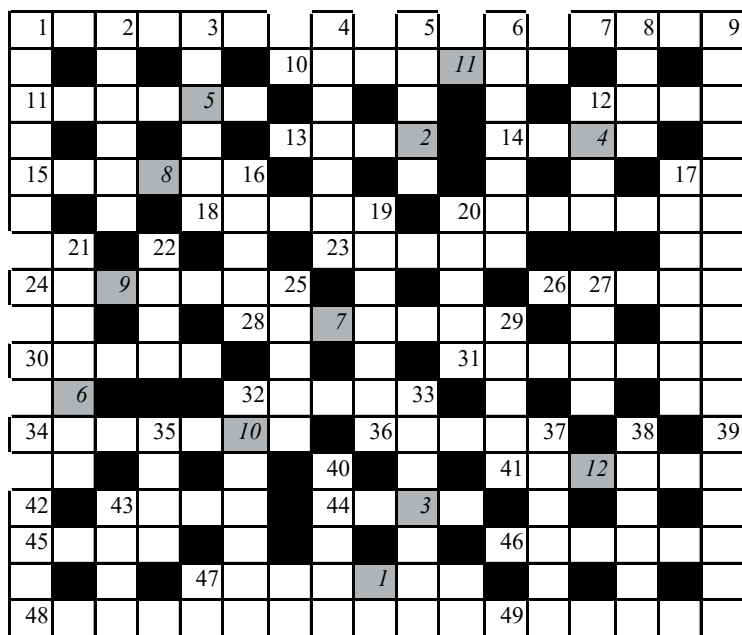
Skates dalībniekus vērtēja Latvijas Nacionālā kultūras centra apstiprināta žūrija: (no labās) folkloras eksperte Gita Lancere, Mūzikas akadēmijas etnomuzikoloģijas pasniedzēja Zane Šmite, tautas mūzikas eksperts Ilmārs Pumpurs, folkloras metodiķe Māra Mellēna un tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena.

Gudenieku suitu atainotās kāzas – pie tautu galda vakara māsa (Dace Martinova), vakara brālis (Guntis Kalniņš), līgava (Zane Maksakova) un līgavainis (Mārtiņš Raģelis). Galda galā Daces dēliņš Jēkabs.

Vija Zariņa, Jānis Silenieks
Saldus pašvaldības, Jura Lipšņa arhīva un
Lailas Liepiņas foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Veidojusi Arnīta Dobele.

Risinājumu gaidām līdz 8. martam.

Horizontāli: 1. Taisna, vingra un spēcīga. 7. Kāds daudzums, lielums no kopuma, veseluma. 10. Ēdienu vārtītājas. 11. Ūdens transportlīdzeklis – peldoša platforma. 12. Tveice, karstums, zilgani dūmakains gaiss karstā, skaidrā laikā. 13. Sīks zirnekļveidīgo klases dzīvnieks, kas parazitē uz augiem vai dzīvniekiem. 14. Dažu dzīvnieku dobumveida mitekļis zemē un eja uz to (dsk.). 15. Tāds, kas izraisa nāvi. 18. Somu pirts. 20. Elpošanas orgāni. 23. Bērnu pieskatītāja. 24. Uzsvars. 26. Šaura pāreja no dēļiem, kārtīm u.tml. 28. Liekot novietot (aiz kā, kam priekšā). 30. Nokrišņi. 31. Veiksme, labklājība, kas pēc ticējumiem iegūstama ar Dieva gādību. 32. Auga vasa ar gariem, tieviem posmiem. 34. Vabole, kas barojas no piepēm un iznīcina mizgrauzus. 36. Amats. 41. Skaļa un griezīga. 43. Spēcīgi, kaisli vēlēties, ilgoties, tiekties. 44. Sīka atvere organisma, tā daļas virsmā. 45. Tēls, priekšmets u.tml., kam cilvēks ziedo un ko pielūdz. 46. Garš un tievs. 47. Asi sūrstošas, dedzinošas, bet ne visai stipras sāpes. 48. Dzirdes un līdzsvara orgāns. 49. Apģērba daļa.

Vertikāli: 1. Liliju dzimtas divgadīgs vai daudzgadīgs dārzeņš. 2. Īpašs dažādu šķirņu maisījums. 3. Feodālajā vai buržuāziskajā sabiedrībā – mantots vai piešķirts goda nosaukums. 4. Veikala skatlogs ar pārdomāto preču paraugiem. 5. No nogulsņajumiem veidojies sēklis (dsk.). 6. Visu matērijas formu kopums; visums. 8. Putojošs alkoholisks dzēriens. 9. Vītulu dzimtas lapu koks. 12. Azerbaidžānas galvaspilsēta. 16. Rota sieviešu tērpu sasprašanās. 17. Tēršana ar apdomu, ne vairāk par to, cik nepieciešams. 19. Tāda, no kuras var iegūt bagātu ražu. 20. Kails. 21. Skatuves māksliniece. 22. Virszemes dzimumu sazarojums. 25. Ierīce, rīks, kuru lieto šķirošanai pēc rupjuma pakāpes. 27. Noteiktā formā sastādīts dokuments. 29. Plāns vilnas vai pusvilnas audums. 32. Tehniska ierīce, iekārta, kas veidota no savstarpēji saistītām daļām, aparātiem. 33. Locītavu saslīmšana, ko parasti izraisa vielmaiņas traucējumi. 35. Ciemats Kaukāzā, Vidusāzijā. 37. Ragvielas veidojums, kas sedz putna ādu. 38. Šaurs padziļinājums, sprauga, kas radusies plīstot. 39. Ar redzi uztveramo elektromagnētisko viļņu plūsma. 40. Priekšmets diega, auklas u.tml. uztīšanai. 42. Stobriņu sēne. 43. Ūdens ņemšanas vietas.

Pareizā atbilde: **RETARDANTI** (fizioloģiski aktīvas vielas, kas regulē augu augšanu).

Atbildes

Horizontāli: 1. Mangrove. 4. Arabeska. 8. Dinornis. 9. Odaliska. 11. Opuss. 13. Sarma. 14. Osaka. 15. Lipsi. 17. Lepra. 19. Itaka. 22. Oranta. 23. Skulme. 25. Alene. 26. Sauka. 27. Mastis. 28. Pēlis. 30. Basra. 32. Arāfs. 35. Akropole. 36. Lotringa. 37. Sirsenis. 38. Psoriāze.

Vertikāli: 1. Medio. 2. Groks. 3. Vaigs. 5. Rādža. 6. Etils. 7. Anata. 10. Dripe. 12. Spinakers. 14. Oriflamma. 15. Linga. 16. Prode. 17. Litrs. 18. Aukla. 20. Arejs. 21. Alnis. 24. Bukse. 28. Ptahs. 29. Izops. 30. Balvi. 31. Alods. 33. Reiki. 34. Skate.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Velta Višņevska, Biruta Insberga.

Pēc balvas redakcijā gaidām **Birtu Insbergu**.

Atmiņējumam, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemietiet redakcijas vēstuļu kastītē.

REKLĀMA

Zvaigznes ABC grāmatnīcas Top 10

1. K. Makintoša. *Es ļāvu tev iet.*
2. F. Bosko. *Mīlestības patiesā nozīme.*
3. D. Ornišs. *Dr. Orniša programma sirds veselībai.* (Vienīgā zinātniski pierādītā programma, kā novērst sirds slimības bez zālēm un operācijas.)
4. G. Cīrule. *Kritiens uz augšu.*
5. *Pirmie jautājumi un atbildes. Kur rodas bērni?*
6. Dz. Tilaks. *Pazīstamām personībām papildinātas Pārdaugavas piezīmes.*
7. Dž. Klementa. *Lūgšanas par nolauptājiem.*
8. T. Kalninskis, N. Kugajevska. *Zaķa Garauša laimes zeme.*
9. (Ne) *Nopietnas atziņas par dzīvi. Vīriešiem.* (No angļu valodas tulkojusi Aija Eimane.)
10. Dž. Ferndons, R. Bītijs. *Iepazīsti lietas!*

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

104. kārtā

Šis florenciešu mākslinieks (1503–1572), izcils portretists – viņa portretiem raksturīgs manierisma stila aristokrātiskums un atsvešinātība. Bijis arī dzejnieks un portretējis rakstniekus. No 1530. līdz 1533. gadam darbojies kā Umbrijas hercoga gleznotājs. Pirmo Mediči ģimenes pasūtījumu – dekorēt telpas Kozimo de Mediči kāzām ar Toledo Eleonoru – saņēmis 1539. gadā. Nākamajā gadā kļuvis par hercoga galma gleznotāju. 1546. gadā devies uz Romu, kur pavadījis divus gadus, iepazīdams Mikelandželo darbus. Pēc Romas perioda viņa gleznās parādījusies reliģiska tematika.

Atbildes gaidām līdz **7. marta 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga grāmata.

103. kārtas atbilde: Anderss Lēonards Sūrns (*Anders Leonard Zorn*). *Vasaras prieks* (1886).

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Daina Gerente, Indra Ābelīte, Velta Višņevska, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs.

MANA AIZRAUŠANĀS

Tā vēsture kļūst dzīvāka

Kuldīgas Centra vidusskolas 8.a klases puīši Emīls Bārs un Dāvis Avdjukevičs vairākus gadus ir kara vēstures biedrības *Latviešu karavīrs* dalībnieki, kuri piedalās kauju rekonstrukcijā.

VAIRĀK NEKĀ 50 KAUJU AINĀS

Emīls kopš 2012. gada regulāri brauc uz biedrības tikšanās reizēm Tērvetē: „Mani ieinteresēja paziņa – kuldīdznieks Jānis Gontars. Kopā ar viņu no septiņām līdz 14 reizēm gadā braucam uz Tērveti. Biedrībā piedalās dažāda vecuma un profesiju cilvēki no visas Latvijas, kurus galvenokārt interesē Pirmā un Otrā pasaules kara cīņu rekonstrukcija.” Emīls nevarot nosaukt visas vietas, kur kauju ainas izspēlētas, bet viņš piedalījies vairāk nekā 50 reizes.

„Pēdējā spilgtākā bija 7. janvārī Ziemassvētku kauju epizode Mangaļos. Tur savācās aptuveni 100 cilvēku gan no mūsu biedrības, gan Latvijas Bruņotajiem spēkiem. Pati kaujas rekonstrukcija ilga aptuveni pusstundu, bet gatavošanās – piecas stundas. Tiek pārrunāta kaujas gaita, visi sadalīti vācu karavīros un latviešu strēlniekos atkarībā no tā, kāds formas tērps katram iegādāts. Jāievēro drošības noteikumi, jākonsultējas ar pirotehniķi.”

Emīlam pašam formas tērpa vēl nav, viņš to aizņemas no J. Gontara, bet vasarā grib iegādāties. Puišis saka – tā būšot Otrā pasaules kara laika Vācijas armijas forma, jo tā šķietot glītāka nekā tā laika Padomju armijas karavīra tērps. „Vislabāk, ja ir visi tērpi no abiem kariem, bet to jau pamazām,” teic puišis.

CEĻOT UN FILMĒTIES

Dāvis biedrībā iesaistījies, dzirdot, ko par piedziņojumiem stāsta klasesbiedrs Emīls. Pirmo reizi 2015. gada vasarā aizbraucis līdz uz kinopilsētiņu *Cinevillu* paskatīties un uzreiz iekļuvis darbībā: „Sākumā bija mazliet bailīgi, jo īsti nesapratu, kas notiek: sprāgst, šauj, troksnis.” Toreiz dalībnieki tur dzīvojuši trīs dienas un visu laiku pavadījuši Otrā pasaules kara atmosfērā.

Abi puīši apliecinā, ka šādi daudz vairāk uzzinājuši par vēstures notikumiem.

Janvārī skolā notika *Eksperimentu un meistarošanas nakts*, kurā astotklasnieki uz skolu atnesa aiz-

Kuldīdznieki Dāvis Avdjukevičs un Emīls Bārs, kuri darbojas biedrībā *Latviešu karavīrs*, skolas biedriem noorganizējuši vēstures darbnīcu.

Biedrības *Latviešu karavīrs* valdes priekšsēža, vēstures maģistra Normunda Jēruma ieteikumi
Biedrību var sameklēt internetā. Tajā nepieņem kuru katru, bet tos cilvēkus, kuriem ir kluba biedru ieteikums un galvojums, ka potenciālais biedrs ir godavīrs, Latvijas patriots un neapkaunos klubu. Ja kādam interesentam ieteicēju nav, viņš var pievienoties biedrības pasākumos un iepazīt tās darbu.

lienētu kaujas ekipējumu, uzvilka formas tērpus un pārbaudīja skolas biedru zināšanas par abiem pasaulē karjiem. Vēstures skolotāja lūgusi, lai viņi pastāsta par savu vaļasprieku un tur izzināto. Papildus tam, ko zēni uzzina Tērvetē, viņi meklē materiālus internetā, pēta ekipējuma, formas tērpu un ieroču attēlus.

Emīls piebilst, ka *Latviešu karavīrs* sadarbojas ar līdzīgiem klubiem visā pasaulē, bijušas tikšanās ar domubiedriem no Krievijas, Lietuvas un Igaunijas. Emīls stāsta: „Aprīlī būs pasākums Francijā – Pirmais pasaules karš. Bet tad man jākavē skola, jāmeklē nauda, jo klubs maksā tikai par ceļu. Vēl nezinu, vai braukšu. Kluba biedri ir filmējušies Dienvidkorejā, es pats – *Pelnu sanatorijā*, filmā *Segvārds Vientulis* un Tērvetē kādā angļu filmā, kuras nosaukumu nezinu.”

Vija Zariņa, Aivara Vētrāja foto

Klēra Makintoša. *Es ļāvu tev iet* (13,99 eiro).

Sekundes desmitdaļā Dženas Grejas pasaule pārvēršas šaušalīgā murgā. Viņas vienīgā cerība, lai turpinātu dzīvot, ir pamest ierasto vidi un sākt visu no jauna. Džena pārceļas uz nomaļu ciemu, tomēr arī tur viņu panāk pagātne. Spriedzes piesātināts un emocionāli spēcīgs psiholoģisks trilleris.

Dzintars Tilaks. *Pazīstamām personībām papildinātas Pārdaugavas piezīmes* (11,98 eiro).

Autors atzīst, ka piezīmes ir subjektīvas – atsevišķu krikumu pacelšana un parotaļāšanās ar laikiem un faktiem. Ja tā varētu teikt – dokumentāla fantāzija.

Dženifera Klementa. *Lūgšanas par nolauptajām* (13,99 eiro).

Četrpadsmitgadīgā Leididī un

viņas draudzenes Paula, Marija un Estefani uzaug mūsdienu Meksikā, kalnu ciemā, kurā nav neviena vīrieša – visi devušies meklēt darbu aiz valsts robežām vai jau sen miruši. Izmisušās mātes slēpj savas meitas, kad pie apvāršņa parādās narkotiku un cilvēku tirgoņu automašīnas. Leididī sapņo par īstu mīlestību un labklājību. Glābiņu sola kalpones darbs Akapulko.

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Skolas pārzinis
Kārlis Zingēvičs

CIETUMĀ STUDĒ

Pēc streika izbeigšanas K.Zingēvičs kopā ar F.Roziņu ieradās Rīgā. Sākoties reakcijas laikam, 1906. gadā viņš emigrēja uz Somiju, kur dzīvoja smagos materiālos apstākļos. Tā paša gada rudenī atgriezies Krievijā. No 1906. līdz 1909. gadam bijis Poltavas komercskolas skolotājs. 1909. gadā par publikācijām *Pēterburgas Latvieši* arestēts un sodīts ar gadu cietumā. Sodu izcietis Mīrgorodā, ieslodzījumā studējis jurispudenci un pēc atbrīvošanas mēģinājis nokārtot jurista eksāmenu, taču kā politiski neuzticams nav saņēmis atļauju.

1911. gadā atgriezies Rīgā. Rak-

stījis preses izdevumiem, īpaši *Jauņajai Dienas Lapai*, lasījis populāras lekcijas, piedalījies Skatuves biedrības teātra un repertuāra komisijā, bijis Jaunā Rīgas teātra dramaturgs. 1912. gadā K.Zingēvičs sācis strādāt Rīgas latviešu amatnieku biedrības krājaizdevumu kasē, bet nav izturējis reakcijas laika pārdzīvojumus un garīgo pārpūlēšanos un 1913. gada 2. janvārī piepeši miris.

IZVADĪŠANA KĀ
DEMONSTRĀCIJA

K.Zingēviča dzīve beidzās tajā politiskā lūzuma momentā, kad pēc strādnieku apšaušanas pie Ļenas 1912. gada 4. aprīlī revolucionārā kustība no jauna sāka pļesties plašumā, tādēļ viņa izvadīšana iz-

vērtās par politisku demonstrāciju. 1913. gada 6. janvārī liels ļaužu pūlis legālo biedrību, studentu un laikrakstu pārstāvju un strādnieku pavadīja zārku uz staciju, bet viņu delegāti – pa dzelzceļu līdz Eltišķiem, kur K.Zingēvičs apglabāts dzimtas kapos.

K.Zingēvičs bija viens no Anša Gulbja sērijas *Universālā bibliotēka* veidotājiem. Viņa pārziņā bijusi zinātniska satura grāmatu izdošana. 1904. gadā, strādādams Nīkrācē, viņš vadījis Briņķu bibliotēku Aizputes apriņķī. Šeit rīkoti jautājumu vakari.

IEVĒROJAMA TĀLĀ
APKĀRTNĒ

Ap 1901. gadu par skolotāju Nīkrāces divklasīgajā ministri-

jas skolā sāka strādāt Fricis Čubis (saukts arī par Frici Viiju). Skolēni uz skolu sāka nākt pat no Vaiņodes, Nīgrandes, Asītes, Rudbārziem, Skrundas, Padures un citām vietām, jo nekur tuvumā tik augstas skolas nebija. Audzēkņu skaits strauji auga – to bija ap 200. Ministrijas skolu beigušie varēja iestāties Baltijas skolotāju seminārā Kuldīgā. Pedagogi bija sava amata speciālisti.

Valdības izdotajos likumos tika norādīts, ka skolu darbs jāveda pēc mācību programmām un piesūtītām instrukcijām. Bija paredzēts, ka jā māca Dieva likumi (ticības mācība), krievu valoda, aritmētika, vēsture, ģeogrāfija, dzimtā valoda, dabas zinības, glītrakstīšana, rasēšana un baznīcas dziedāšana. Pēc iespējas jā māca vēl vingrošana,

amatniecī-
ba zēniem,
rokdarbi
meitenēm,
dārzniecī-

ba, auglīkopība un biškopība. Skolēniem bijušas labas zināšanas, jo viņi mācījušies ar lielu interesi.

Daži Nīkrāces ministrijas skolas beigušie kļuva par ievērojamiem darbiniekiem, piemēram, Fricis Deglavs – par valsts viru un zinātnieku, Miķelis Rozentāls – par skolotāju un ievērojamu sabiedrisko darbinieku, Jēkabs Peterss – par tieslietu darbinieku Maskavā, Ābrams Grībēns – par skolotāju un virsnieku, Jānis Ļucis – par skolotāju un skolas pārzini, Kristaps Frickauss – par pilsētas galvu Jelgavā.

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

„Ja būsi izturējies, nāks kas jauns un labs”

Pirms 20 gadiem Kurzemniekā bija intervija ar Inetu Nikolovsku, kura tolaik Kuldīgas rajona padomē bija atbildīga par saimnieciskām lietām.

Pirms 20 gadiem Ineta Nikolovska strādāja Kuldīgas rajona padomē.

„Bieži mēdzam visu sarežģīt. Kādreiz mācītāja Dace Rubļevska teica, ka zīmes mums ir visapkārt. Ej, vēro, ieklausies sirdī, un redzēsi, pa kuru ceļu iet. Dievu lūdzot, nevarētu būt nepareizas izvēles,” spriež kuldīdzniece Ineta Eglīte.

Tagad viņa strādā Tukumā lielā kokrūpniecības uzņēmumā un apsaimnieko savus īpašumus. Reti kuram cilvēkam 20 gados bijušas tik krasas pārmaiņas. „Nākuši klāt trīs bērni, rūdījums, gudrība, biežāka āda. Šie bijuši produktīvākie dzīves gadi,” tā viņa formulē atšķirību starp Inetu tolaik un tagad.

ATGRIEZTIES AR BRIEDUMU

20 gados uzvārdu viņa nomainījusi divreiz – tagad ir Eglīte (pēc pašas teiktā, mūžzaļais koks). Pirms deviņiem gadiem bijis ļoti smags laiks, kas saistīts ar attiecību izjukšanu: „Daļa sieviešu tādā brīdī nodzen matus vai aiziet klostērī – sevī. Es mācījos teoloģiju, meklēju savu ceļu un atkal kopu sievišķību. Būvēju māju un arī sevi kā jaunu māju. Pēc brīžiem, kad ļoti sāp, dzimst kas jauns. Sāpēs saproti, ka Dievs ir blakus un dod spēku izturēt, bet viss jāpārcieš – kā dzemdībās. Ja būsi izturējies, nāks kaut kas jauns un ļoti labs. Pēc sāpēm nāca balva – mans tagadējais vīrs Juris.”

Kopā ar Juri piecus gadus viņa strādā kokapstrādes uzņēmumā Tukumā, bet viņai ir arī viesu apartamenti *Elzas māja* Kuldīgā. Jāapsaimnieko vēl citi īpašumi. Kā Ineta teikusi jau pirms 20 gadiem: ja tiec galā ar mazo saimniecību, Dievs piešķir lielāku.

DALĪTIES ZĀĻAINĀS GANĪBĀS

Pirms daudziem gadiem Ineta adoptējusi divas meitiņas: „Šķita, ka ar *zāļainajām ganībām* jādalās. Kāda gan mēs esam attīstīta, garīga sabiedrība, ja mums tik daudz bāreņu namu? Toreiz šķita, ka uzkrītoši daudzi teica: „Mēs jau ar gribējām... Būtu ņēmuši, bet...” Izlēmām darīt, nevis nožēlot neizdarīto.”

Inetai ir četri bērni. Vecākais – Klāvs – dzīvo Rīgā, Rūdolfsam tūlīt būs 18, Elzai ir 15, Elizabetei 14 gadu. „Mani bērni ir jauki, gudri, spējīgi mīlēt. Meitenes ir ļoti muzikālas. Elza jau beigusi Kuldīgas mūzikas skolas klavieru klasi, tagad mācās ģitāras klasē. Elizabete ir kora klasē, un es

priecājos, ka ar kori *Cantus* viņa tiek koncertturnejās uz Vāciju un Spāniju. Paldies skolotājām, kuras spēj sarežģītos raksturus ievirzīt auglīgās slīdēs!”

KALPOŠANA IK BRĪDĪ

Garīgo izaugsmi Ineta sākusi jau mācītāja Modra Plātes *revolūcijas* laikā: „Pirms trim gadiem vēlējos pievērsties teoloģijai vairāk. Nolēmu, ka pietiek saimniekot, rēķināt, mērit un svērt. Ar vīra akceptu iestājos Latvijas Bībeles centrā, mācījos divus gadus. Savukārt garīgais briedums veicināja to, ka spēju uzņemties vairāk atbildības un saimniecisku darbu. Tas viens otru papildināja.”

Tagad Ineta brauc uz klusuma rekolekciju centru Mazirbē un harmoniju gūst pie jūras savā izolotajā namiņā. Viņa darbojas kustībā *Via de Cristo* un uzsver, ka kalpošana pieder kristietes būtībai: „Visu gadu notiek mācības, bet vasarā ir nometnes. Semināros stāstu savu pieredzi. Mana kalpošana nebeidzas darbības beigās,

jo daudzus gadus septiņas dienas nedēļā un 24 stundas diennaktī uzmanību prasa arī citādi mūsu ģimenei atsūtītie bērni. Tāpēc tiem, kuri izlēmuši bērnus adoptēt, varu palīdzēt ar pieredzi un uzmundrinājumu.”

GARĪGUMS KĀ SKĀBEKLIS

Ineta uzsver, ka lielāko gandarījumu dod ticības dzīve, ģimene un bērnu pilnveidošanās: „Bībeles un citas garīgas literatūras studijas ir kā skābeklis. Protams, man ir arī vājības, piemēram, ceļošana. Ļoti saista tas, kā dabas klātbūtne līdzsvaro mūs kā tās daļu. Patika un sapratne par ārstniecības augiem vienkārši ir manī. Tos man ļoti patīk vākt.

Kad nākas būt pragmatiskai – pieņemt lēmumus, uzņemties atbildību, jūtu, ka līdzsvaram vajadzīgs kas sievišķīgs. Tad šuju, adu, stādu puķes. Pašlaik apmeklēju sieviešu sirdsgudrības kursus.”

Iveta Grīniņa
Lailas Liepiņas foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Ārzemju prese par
mūsu ārpolitiku

Ārzemju prese brīdina mūs no separāta līguma ar Krieviju. Igaunju politiskās aprindas nosoda mūsu ārlietu ministra Cielēna politiku, kas varot izsaukt nopietnu konfliktu ne vien Igaunijas un Latvijas starpā, bet arī ar Somiju. Pat igauņu sociālistiskā prese asi nosoda latvju sociālistu brāļošanu ar lieliniekiem, kuru īstie nolūki – Baltijas valstu saskaldīšana.

Jaunais Kurzemnieks
pirms 80 gadiem

Vērtīgs strādnieku
izrikojums

Kuldīgas strādnieku arodbiedrība 7. martā sarīko Kuldīgas sadraudzības biedrībā teātra izrādi. Uzvedīs V.Lāča populāro skatu lugu no jūrnieku dzīves *Kristaps Kaugurs*, ko ar sevišķi labiem panākumiem uzved *Zemnieku drama*. Izrādi kuplinās mūzika, dziesmas un dejas. Lugas režisors V.Mednis, mūzikas konsultants E.Krūze. Priekšnesumiem sekos saviesīgā dzīve ar deju.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Slēpošanas kross
vēlēšanu dienai

Par godu Augstākās Padomes vēlēšanām Kuldīgā un Saldū notika arodbiedrības-komjaunatnes slēpošanas kross. Piedalījās pavisam 102 dalībnieki, no tiem lielākā daļa skolu jaunatnes. Sacīkstes rezultātu negatīvi ietekmēja sliktie sniega apstākļi. Krosa organizēšanai nebija izrādīta nepieciešamā rūpība, sacīkšu ceļā nebija nozīmēti kontroltiesneši, distances bija nospraustas pavirši, tādēļ vairākos gadījumos dalībnieki nomaldījās.

Saskarsme – atbildīgs process

Kādas ir biežākās kļūmes saskarsmē, kā tās samazināt? Kā sarunāties, lai mani saprastu tā, kā biju domājis? Kā klausīties, bet kas ir biežākie konfliktu izraisītāji? Uz šādiem jautājumiem atbildes tika rastas psiholoģes un psihoterapeites Diānas Zandes vadītajā seminārā Kuldīgā, kuru apmeklēja ap 100 dalībnieku.

LAI VISIEM PATĪKAMĀK

Arita Gūtmane no Aizputes saka: „Šeit saratu, ka es biežāk uzdodu tā sauktos slēgtos jautājumus, tādēļ pierakstīju, kā uzdot atvērtos, lai saņemtu pilnīgu atbildi par to, ko gribu uzzināt. Daudz noderīgu ideju, kā uzlabot attiecības ar ģimeni.” Inese Lāce no Saldus secina, ka semināra tēma viņai aktuāla kā pirmsskolas skolotājai: „Ik dienu esmu saskarsmē ar bērniem. Šeit izskan daudz ideju, kā sarunu veidot patīkamāku, kā sarast bērnus un pareizi pateikt viņiem tā, lai viņi saprastu mani.” Inese Kulberga no Kuldīgas atzīst, ka daudz no dzirdētā varot

attiecināt uz sevi: „Izskanēja labas domas, ko varu ikdienā pamainīt. Ceru, ka kaut ko izdosies ieviest savā saskarsmes stilā.”

ATBALSTS SAVĒJIEM

Semināru rīkoja biedrība *Debesmanna*. Tās dibinātāja ir kādreizējā kuldīdzniece Iveta Parravani (agrāk Kanapole), kura jau 15 gadus dzīvo Londonā, bet ik pēc pāris mēnešiem atbrauc uz dzimto pilsētu.

„Biedrību dibināju savas pieredzes dēļ,” stāsta Iveta. „Pēc dēla piedzimšanas man bija smaga pēcdzemdību depresija, tādēļ saratu, ka šādā situācijā vecākiem var būt vajadzīgs

emocionāls atbalsts. To sniedz mūsu biedrība, kurā valdes locekle ir arī Diāna Zande. Kuldīga ir mana dzimtā pilsēta, un te šis ir jau otrais Diānas vadītais bezmaksas pasākums. Vēl organizējam klātienē atbalsta grupas Saldū un Rīgā, kurās brīvprātīgie topošie psihologi reizi divās nedēļās tiek ar vecākiem. Iecerēts veidot grupu arī Kuldīgā. Rīkojam izglītojošas kampaņas, konsultējam slēgtas interneta grupas māmiņu portālos.

Šajā seminārā ir saruna par komunikāciju, jo bieži vien sliktas pašsajūtas iemesls ir tas, ka neprotam veidot pozitīvu saskarsmi,” uzskata I.Parravani.

„SARUNA IR KĀ DEJA”

Attiecības ar bērniem, vecākiem, kolēģiem vai nejauši sastaptiem cilvēkiem veidojas pēc līdzīgiem principiem, skaidro Diāna Zande. Jāiemācās pazīt sarunas detaļas, lai savā uzvedībā mainītu to, kas nedod vēlamo rezultātu un traucē justies labi.

KATRS ATBILDĪGS PAR SEVI

„Saruna ir divpusēja vai vairāku personu informācijas apmaiņa, kurā lomas mainās. Vienā brīdī esi raidītājs, otrā – informācijas uztvērējs. Raidītājs ar ķermeņa, valodas, tembra un citiem komponentiem sūta ziņu uztvērējam, kurš saklausīto apstrādā un kļūst par raidītāju. Efektīva komunikācija un veiksmīga saruna ir tad, kad tas, ko raidītājs vēlēties pateikt, tiek uztverts tā, kā bija domāts. Ja procesā ieviešas kļūmes, saruna nedod gaidīto rezultātu. Kļūme nozīmē to, ka raidītājs domājis vienu, bet pārraidījis nepareizi, vai arī uztvērējs sapratis

vecāki jau gan ir baigi gudrie. Otrs nesaprot, vai tiešām uzskatu, ka viņi gudri, vai zobojos.

Kļūme var būt pārraides veidā, piemēram, runāju pārāk klusu. Sieva no virtuves sauc ēst vīru, kurš skatās hokeja čempionātu. Pilnīgi neatbilstošs brīdis, lai saprastu to, ko patiesi sacījāt. Tinim, kurš čato ar draugiem, teikt, ka tagad vajadzētu sāktot istabu, tas var izklausīties kā uzbrukums, labākajā gadījumā viņš jūs nedzirdēs. Bet vecākiem bieži šķiet, ka viņi jāsaprot tieši tajā brīdī, kad viņi saka.

Sarunai traucē arī nesaskaņots temps. Var runāt ļoti ātri, lai tikai

„Lai veidotu pozitīvu saskarsmi, vispirms jāiemācās aizdomāties par to, kā es domāju un kā sarunājos.”

citādi, nekā tika teikts. Pirmais solis, lai saziņu uzlabotu, ir izdomāt, kāpēc mani nesaprata.

Meklējot misēšanās iemeslu, svarīgi apzināties, ka tad, ja strīdos ar vīru, bērnu vai kaimiņu, tad ne jau tāpēc, ka viņš nokaitina mani, bet tāpēc, ka nokaitinos es. Sarunu vajag analizēt ar šādu attieksmi, jo vienīgais cilvēks, ko katrs var izmainīt, ir viņš pats. Jādomā, ko varu darīt citādi, nevis to, kā tas attiecas uz manu bērnu, vīru, sievu, kaimiņu vai kolēģi. Jo mēs 100% esam atbildīgi par saviem 50%, ko ieguldām sarunā. Otrus 50% mainīt nevaram. Saruna ir kā deja, kurā katrs var mainīt tikai savus soļus. Likumsakarīgi mainīsies arī otra soļi, vai viņš to grib vai negrib, bet tā jau būs kā atbilde uz mūsu uzvedību.”

ESAM KĀ RAIDĪTĀJI

„Sarunā cilvēks prātā iekodē ideju, ko pārraida. Uztvērējs informāciju atkodē. Ķeža tā, ka šajā vienkāršajā procesā mēdz būt baisi daudz kļūmju.

Vispirms, jau informācijas kodēšanā: to var pārāk subjektīvi noformulēt, var kaut ko stāstīt otram nesaprotamā valodā, ar sarežģītiem terminiem vai ar ironiju. Piemēram, varu pateikt, ka mūsdienu

būtu pasacīts. Tā bieži grēkojam attiecībās ar bērniem, kad viņiem nododam kaudzi instrukciju un uzskatām, ka tā ir audzināšana. Iespējams, ja mēs palēninātu tempu un pateiktu mazāk, otrs saprastu vairāk.

Ja ar vārdiem sakām vienu, bet ar ķermeni demonstrējam ko citu, tad tas, ko raidām patiesībā un ko otrs arī uztver, ir meli. Piemēram, kāds uzdāvina ziedus, saņēmējs apgalvo, ka tie ir ļoti skaisti, un... nogrūž stūri. Dāvinātājs sacītajā neklusās, bet no ķermeņa valodas saprot, ka otrs par ziediem nepriecājās. Tāpat kāds apgalvo, ka esat viņam svarīgs, bet ķermenis raida citu informāciju.

Ne viens vien saziņā izmantojam demonstratīvu smagu nopūtu. Bet vai apzināties, kādu ziņu no tās saņem otrs? Jāpadomā, vai tiešām to vēlamies pateikt. Tāpat varam bolīt acis, šķobīties, mēdīties – tā visa ir saziņa, ar kuru sūtām informāciju.

Kļūme var būt tajā, ka kaut ko stāstām nepareizajam cilvēkam. Piemēram, sākas lekcija. Paspiezdējs tiem, kuri ieradusies, moralizē, ka ir nu gan tie cilvēki, kuri nevar atnākt laikā. Paspiezdējs domā par tiem, kuri nav atnākuši, bet kāpēc to stāsta tiem, kuri iera-

„Katram jāzina, ka konstruktīvu saziņu var iemācīties. Nedrīkst aizslēpties aiz maskas un teikt, ka es esmu tāds cilvēks, kurš kliedz vai klusē. Nevienam nav tāds! Var iemācīties rīkoties citādāk,” uzsver psiholoģe un psihoterapeite Diāna Zande.

dušies? Mamma runā ar meitu un jautā, kāpēc brālis nav sakārtojies istabu. Sieva vīram stāsta, cik ļoti viņai apnikusi vīramāte ar savām kotletēm. Vīram taču par to nav nekādas daļas! Par to būtu jāsaka viņa mammai, bet vai tiešām to gribam teikt? Vai ar šo frāzi nebijām iecerējuši kaut ko caur puķēm pateikt vīram? Ja bijām, tad skaidrs, ka neizdevās, jo vīrs saprata, ka sievai nepatīk viņa mamma un negaršo viņas kotletes.

Izplatīta situācija, kad kāds ieiet pusaudža istabā un pasaka, ka viņš ir nekārtīgs. Vai tiešām pieaugušais gribēja pateikt to vai arī vēlējās panākt, lai pusaudzis istabu sakārto? Kad raidām informāciju, ir ļoti pārdomāt, ko sakām un kā.”

KĀ UZTVERAM

„Kļūdas var rasties arī tajā procesa daļā, kas atbildīga par uztveri. Piemēram, pārklātos, vai arī mani neinteresē tas, ka kāds nopircis jaunas kurpes un kā tās izvēlē-

jies.

Uzplātā uztvērēja kļūme ir tā, ka otrā neklusos un viņa runāšanas laikā intensīvi domāju, ko atbildēšu. Arī skatīšanās uz cilvēkiem caur paša uzliktām brillēm rada pārpratumus. Ja sarunājos ar cilvēku, kurš man nepatīk un kuru uzskatu par muļķi, tad viņu nedzirdo.

Padomājiet, ko pavēsta frāze: „Jā, jā, tu jau vienmēr soli. Zinu, ka nekad neizdarīsi.” Ko sacītais ar savu

„Iespējams, ja mēs palēninātu tempu un pateiktu mazāk, otrs saprastu vairāk.”

runāšanu gribēja panākt? Ja to, lai šī būtu tā reize, kad otrs ko izdara, tad bija jāsaka kas cits. Bieži sarunā pareģojam nākotni, ka jau zinām, ko kāds gribēja pateikt vai ko domāja. Patiesībā cilvēks otram pasaka, ka viņa neklusēsies.

Pie konflikta noved arī uzkrājušies aizvainojumi. Līdzko rodas situācija, kurā par to var runāt, tā

Vīrs: – Zupa ir pārsālīta.

Sieva: – Jā, atkal es vainīga?!

Vīrs: – Ar tevi viss kārtībā. Es par zupu teicu.

emocijas sakāpinās un laizām tās ārā. Piemēram, ir sarunāts iet uz ballīti, bet partneris kavē. Lai arī ziņa, ko, viņam atnākot, gribu nodot, ir tāda, ka man žēl, ka viņš kavējās, pasaku visu ko, tikai ne to. Partneris uztver: viņa ir dusmīga, es esmu sliktas. Pārāk emocionālā sarunā mēs nedzirdam tekstu, tikai uztveram emocijas.”

KĀPĒC BEIDZAS AR KONFLIKTU

„Bieži konfliktējam, jo saruna ir kā rituāls: viens taista traci, otrs aizslēpjas aiz avīzes, neklusās, bet domā, kā reagēs, kad viss beigsies. Cits modelis: viens otru cenšas pārspēt ar katru nākamo teikumu vai arī abas puses pārstāj sarunāties.

Populāri ir izraisīt konfliktus, domājot un runājot galējībās un vispārīgajumos, piemēram, lietojot vārdus *nekad, vienmēr, neviens, visi, labs, slikti, pareizs, nepareizs, izdarīts, neizdarīts, veiksmīnieks, neveiksmīnieks, mīl, jāšķiras* utt. Nereti pasakām: ja nav tā, tad nevajag vispār. Vai tiešām to gribējām pateikt? Ja cilvēks nokavējies astoņas reizes mūžā un viņam pasaka, ka viņš nekad nav laikā, protams, viņš to uztver kā melus.

Par labu pozitīvai saskarsmei nenāk arī tas, ka no partnera pie-

prasām, lai viņš prastu lasīt otra domas. Vai nav dzirdēts, ka otram jāizdomā, ko es vēlos? Ja neuzmin, tad ir pārmetumi vai kluss aizvainojums. Otrs apzinās, ka pārmetumi ir nevietā, tādēļ konflikts garantēts.

**Jolanta Hercenberga
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa
(Jauno žurnālistu skola) foto**

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES, garāžas vārtus. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

KAZAS un **ĀZI**. Tālr. 25653929.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Jauktu, skaldītu **MALKU**, arī katliem. Kra-va – 110 EUR. Tālr. 28356979.

Lapkoku **MALKU** klučos ar piegādi. Tālr. 22322731.

ATRASTS

3. marta rītā Kuldīgā, Dzirnava ielā (pie SEB bankas) – **AUTOMAŠINAS ATSLĒGA**. Interesēties redakcijā.

LPKS **ZELTA TEĻŠ** lepēkam

LIELLOPUS un **JAUNLOPUS**.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tālr. 26114519.

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Z/š **Purvmaļi** iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu, elektroniskie svāri. Tālr. 29258394.

Uzņēmums SIA **Eko Druva** pērk **ZEMI** Skrundas apkārtnē. Tālr. 29398294.

AUTOMAŠINAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠINAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

Vecos, sarkanos **ĶIEĢEĻUS**. Tālr. 25889655.

Bišu **STROPUS** un inventāru. Tālr. 26284210.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

SIA **PRIEDES AG** pie ceļa pērk **ZĀGBAĻKUS, FINIERKLUČUS, TARU, PAPIR-MALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis 63324881.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B, C, CE autovadītāju kursu Pēteru ielā 5, Kuldīgā. Sākums 7. martā. Tālr. 26120089.

AUTOSERVISĀ (Vakara ielā 5) sagatavojam un izejam **TA, RIEPU SERVIS**. Labas atlaides! Tālr. 29823311.

Auto salonu **ĶĪMISKĀ TĪRĪŠANA**. Virkas iela 11, Kuldīga. Tālr. 29609600.

Ir pieejami jauni, pavasarīgi **ŽALŪZIJU AUDUMI** visu veidu žalūzijām. Mucenieku iela 25, Kuldīga.

Uzstādām, labojam **ŽOGUS**. Tālr. 28252121.

Siltinām mājas ar **TERMOPUTĀM**, ekovati un granulām. Tālr. 26748235.

JAUNAUDŽU kopšana, pamežu tīrīšana. Tālr. 20016500.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

Augļu koku **VAINAGU VEIDOŠANA**. Tālr. 26171160.

VAJADŽĪGI

Darbības paplašināšanās ietvaros kokapstrādes uzņēmums SIA **Cietkoks** (40003789658) Kandavas pagastā aicina darbā baļķvedēja **OPERATORU** (darbam iekšējā teritorijā) un **ASINĀTĀJU**. Piedāvājam dzīvesvietas iespējas. Tālr. 29999449, 26104573.

Kokapstrādes uzņēmums SIA **Vēvers** (41203017104) piedāvā darbu **STRĀDNIEKIEM** kokapstrādē. Tālr. 28635733.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – dēļu **PAKOTĀJI** pie daudzdzāga. Tālr. 20419721.

ZOOBIRŽA

Četrus mēnešus veci **RUNCĪŠI** meklē gādīgus un rūpīgus saimniekus. Kakēni tīrīgi, iemācīti iet uz kasti. Dāvinām! Tālr. 29165806.

Par sporta pasākumiem, rezultātiem informējiet e-pastā:
inta.jansone@kurzemnieks.lv!

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām līdzjūtību Vormu ģimenei, no tuva cilvēka atvadoties.

Kaimiņi Dzirnava ielā 4

Izsakām līdzjūtību Ivetai Saulgriezei ar ģimeni, tēti smilšu kalniņā pavadot.

Tuvākie kolēģi

Kas smagāks vēl var būt,

Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs.

/I.Lasmanis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Sandrai ar ģimeni un visiem piederīgajiem, brāli pāragri zaudējot.

Līga un Uldis

Izsakām līdzjūtību Sandriņai.

Kolēģes Ludmila M., Anda, Ludmila E., Mariela, Baiba

Smelgs lakstīgala,

Un dzeguze sauks,

Rīta gaviles atskanēs birzī,

Tikai tevi šī dziesma neatsauks.

/V.Piūdons./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jolantai, dēliem, vecākiem un Mārītei, AGNI mūžībā izvadot.

Genita, Dace, Ilmārs, Inese, Emīlija

Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,

Tur mani jūs vienmēr satiksiet

/I.Rudene./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Hartmaņu ģimenei, AGNI pāragri zaudējot.

Hoieru ģimene

Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,

Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.

/Ā.Elksne./

Sāpēs, skumjās un domās esam kopā ar Hartmaņu un māsas Sandras ģimenēm, no AGŅA pāragri atvadoties. Kaimiņi **Ziedoņos, Jaunceriņos** un **Rītiņos**

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, no publicista un žurnālista ARVĪDA VOLDEMĀRA CELMIŅA atvadoties.

Laikraksta **Kurzemnieks** redakcija

*Lūgšim tavai dvēselītei
debess ceļā mieru gūt,
Lai ar tevi zvaigznes starā
varam domās kopā būt.*

/V.Kokle-Līviņa./

Skumjās esam kopā ar Eduardu un Bernhardu, tēti mūžībā pavadot.

Klasesbiedri un audzinātājas

Es esmu augšāmcelšanās un dzīvība.

Kas tic uz mani, tas dzīvos, kaut arī viņš mirtu.

/Jņ.ev. 11:25/

Izsakām dziļu līdzjūtību Ilzei Bumbierei ar ģimeni, mammu pavadot mūžībā.

Snēpeles luterāņu draudze

Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek,

un piemiņa kā saules zieds.

/J.Silazars./

Skumjās esam līdzās Annai Meņģei, brāli mūžībā pavadot.

Snēpeles luterāņu draudze

Sāp...

*Neizsakāmi sāp,
Klusums ir mājās ienācis,
Gaismu mums nodzēsis,
Skumjas atnesis. Sāp!*

/V.Kokle-Līviņa./

Dzīlās sērās paziņojam,
ka mūžībā aizgājis mūsu mīļais
AGNIS HARTMANIS
(08.08.1970. – 01.03.2017.).
Izvadīšana ceturtdien, 9. martā,
14.00 no Ēdoles pagasta **Stariņiem**
uz Lūšu kapiem.

Piederīgie

*Reiz nozied viss, kam ziedu krāšņums
dots,
Tik paliek mūžs, ar darbiem vainagots.*

/Ā.Elksne./

Dzīlās sērās paziņojam,
ka 2. marta rītā viņšaulē devies
vīrs, tēvs un vecaistēvs
ARVĪDS VOLDEMĀRS CELMIŅŠ
(04.09.1931. – 02.03.2017.),
atstājot aiz sevis
darbiem piepildītu mūžu.
Izvadīšana 7. martā 13.00 no Annas
baznīcas kapličas uz Annas kapiem.

Tuvinieki

GRIBU ZINĀT

Uz dārkopju jautājumiem gatava atbildēt dārzniece Rūta Valtere. Uz jautājumiem par uzturu atbildēs uztura speciāliste Katrīna Spuleniece-Aišpūre (e-pasts: katrinaspuleniece@inbox.lv). Zvaniet (63350565), un mēs nodosim viņām jūsu jautājumus!

Par sēnitēm un vāverītēm

No padomju laikiem saglabājusies uz gāzes plīts liekamā panna ar cepumu Vāverīte un Sēnīte formām. Recepte gan noklīdusi. Kā bija jātaisa mīkla?

Kurzemniekam izdevās atrast recepti, kas derēs abiem bērniņas gardumiem. Sešām porcijām vajadzēs 200 g margarīna, četras olas, divas glāzes cukura, trīs glāzes miltu, glāzi skāba krējuma, naža galu cepamā pulvera. Sēnišu glazūrai: vienas olas baltums, kakao, 10–12 ēd. k. pūdercukura, citrona sula.

Margarīnu izkausē un atdzesē, saputo ar cukuru, pievieno olas, visu samaisa. Pievieno cepamo pulveri, miltus un skābo krējumu, sajauc viendabīgā masā. Pannu uzkaršē, ieziež ar eļļu. Formiņās lej mīklu, pannu aizver un apgriez uz otru pusi. Cep, kamēr cepumi gatavi. Sēnītes pēc atdzišanas var greznot ar glazūru. Olas baltumu saputo ar pūdercukuru un nedaudz citrona sulas. Stingrās putas sadala divās daļās, pusei glazūras pievieno kakao pulveri. Ar balto glazūru dekorē kātiņus, ar brūno – cepeļītes. Kātiņu var iemērk magoņu sēkliņās. Ar glazūru var nokrāsot arī vāverītes.

INTERESANTI

Sirds veselība un demence

Jauna pētījuma (ASV) rezultāti liecina, ka vesela sirds spēcīgi ietekmē smadzenes, un cilvēkiem, kuriem pusmūžā ir dažādu sirds slimību risks, ir arī paaugstināts risks piedzīvot demenci: domāšanas, atmiņas, uztveres un citu prāta spēju traucējumus. Tika analizēta informācija par vairāk nekā 15 000 pieaugušajiem ASV, kuriem sākumā bija 45–64 gadi un kuri tika novēroti 25 gadus. Ap 1500 pētījuma dalībnieku saskārās ar demenci. Pārsvārā tie, kuriem, sākot pētījumu, bija cukura diabēts (77%), augsts asinsspiediens (39%) vai kuri smēķēja (41%), jo šie trīs faktori palielina sirds slimību risku.

VĀRDA DIENAS

No 6. līdz 12. martam
 6. Centis (33), Gotfrīds (29), Vents (226)
 7. Ella (681), Elmīra (62)
 8. Dagmāra (414), Marga (170), Margita (259)
 9. Ēvalds (923)
 10. Laimrota (28), Liliāna (208), Silvija (4038)
 11. Agita (2153), Konstantīns (2970)
 12. Aija (7635), Aiva (1213), Aivis (1896)
Populārākie: Aija un Konstantīns.

JOKI

Viltīga meitenīte ne tikai pārliccināja zēnu, lai viņš panes viņas portfeli, bet arī nodod to vajadzīgajiem cilvēkiem.
 .....
 Sarunājas divi draugi. Viens prasa:
 – Kurp dosies atvaļinājumā?
 – Pēc iespējas tālāk no šejienes.
 – O, mana mīļākā vieta!

LAIKA ZIŅAS

<p>ŠODIEN, 6. MARTĀ Dienas garums – 11 st. 4 min. ☾ Saule lec 7.03, riet 18.07.</p> <p>Naktī -2°...-1° Z R ← A D 6-7 m/s</p> <p>Dienā -2°...-1° Z R ← A D 6-7 m/s</p>	<p>RĪT, 7. MARTĀ Dienas garums – 11 st. 9 min. ☾ Saule lec 7.01, riet 18.10.</p> <p>Naktī -3°...-1° Z R ← A D 5-6 m/s</p> <p>Dienā +1°...+3° Z R ← A D 5-6 m/s</p>
--	---

Tas ir tā vērts!

Īsi, kodolīgi, spilgti, aizraujoši – tāda jau ceturto gadu solās būt labi organizētā un dinamiskā vadītāju konference **EBIT**.

5. aprīlī *Radisson Blu Latvija* varēs dzirdēt izcilu Latvijas un ārvalstu ekspertu, uzņēmēju, radošu personību 20 minūtēs koncentrētas atziņas, lai jebkurš no mums savā darbā spētu sasniegt labākus rezultātus.

Bijušais Zviedrijas premjerministrs Fredriks Reinfeldts mudinās aizdomāties, kā harmoniski balansēt starp to, ko darām, un to, kas vajadzīgs nākotnes uzņēmējdarbībai, cilvēkiem, valstīm. „Lai uzvarētu konkurencē, vairāk jāpaļaujas

uz emocionālo intuīciju līdztekus vēlmei biznesa lēmumus racionalizēt,” savukārt saka Londonas biznesa skolas profesors Frīks Vermoulsens. Atziņās dalīsies *Lattelecom* valdes priekšsēdis Juris Gulbis, *SIA Madara Cosmetics* līdzīpašniece Lotte Tisenkopfa-Iltnerē, *Cēsu alus* valdes priekšsēde Eva Sietiņšone, *Elko grupas* direktors Svens Dinsdorfs, nodrīgs būs gan *Swedbank* galvenā ekonomista Mārtiņa Kazāka, gan *DNB* bankas ekonomikas eksperta Pētera Strautiņa teiktais.

Kā līdz atklājumiem tiek zinātnieki, kāda ir viņu panākumu atslēga? Par to būs viedoklis Elek-

tronikas un datorzinātņu institūta zinātniskajam direktoram Modrim Greitānam, Latvijas Universitātes mākslīgā intelekta laboratorijas vadītājam pētniekam Guntim Bārziņam, kibernetikālo sistēmu laboratorijas vadītājam Leo Selāvo.

Saistoša solās būt populārā TV raidījumu vadītāja Renāra Zeltiņa uzstāšanās. Savā simtgadē valsts cer sagaidīt Nacionālo enciklopēdiju – par izaicinājumiem runās tās galvenais redaktors Valters Ščerbinskis.

Būs arī citi runātāji, turklāt lieliska iespēja pārtraukumos iepazīties. Informācija un pieteikšanās: www.vaditajukonference.lv.

Jana Sūruma

Biedrība Zemnieku saeima aicina lauksaimniekus uz ikgadējo **KONGRESU-KONFERENCI** 10. martā 11.00 Ādažu kultūras centrā.

Vairāk informācijas organizācijas mājaslapā: www.zemniekusaeima.lv.

Pieteikšanās līdz 6. martam, zvanot pa tālr. 67027044 vai rakstot e-pastā: birojs@zemniekusaeima.lv.

IESPĒJA

Seminārs skolotājiem Horvātijā

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra aicina pamatskolas vai vidusskolas, īpaši sporta un ģeogrāfijas, skolotājus pieteikties kontaktu veidošanas seminārā *Brīvdabas pedagoģijas metodes mācību procesā un „eTwinning” projektos*, kas no 31. maija līdz 3. jūnijam notiks Šibenikā, Horvātijā. Pieteikties līdz 19. martam, aizpildot anketu: http://bit.ly/anketa_HR_2017. Informācija: http://bit.ly/info_HR_2017.

VADĪTĀJU KONFERENCE EBIT

5.aprīlis

GALVENIE REFERENTI

 Fredrik Reinfeldt Zviedrijas premjerministrs (2006-2014)	 Dr. Freek Vermeulen London Business School profesors stratēģijas un uzņēmējdarbības jomā	 Itay Talgam Orķestra diriģents	 Juris Gulbis LATTELECOM valdes priekšsēdētājs un galvenais izpilddirektors
 Ainārs Ozols SEB GRUPAS Baltijas divīzijas personāla vadītājs	 Lotte Tisenkopfa-Iltnerē MADARA Cosmetics līdzīpašniece	 Mārtiņš Kazāks SWEDBANK galvenais ekonomists	 Ercole Egizi ALPHA BALTIC radošais direktors

vaditajukonference.lv

Confinn